

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI PAŃSTW. GIMNAZJUM

IM. KRÓLA KAZIMIERZA WIELKIEGO

—≡ W BOCHNI ≡—

ZA ROK SZKOLNY

1930/31.

1000 1000 1000 1000

Część urzędowa.

I. Skład grona nauczycielskiego przy końcu roku szkolnego 1930/31.

A. Nauczyciele etatowi zakładu, czynni z końcem roku sprawozdawczego.

Stuszkiewicz Franciszek, dyrektor, członek Rady szkolnej powiatowej, uczył fizyki w kl. VIIa, VIIb; tygodniowo godzin 4.

Bielczyk Karol, profesor, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, kierownik Koła Czerwonego Krzyża Młodzieży, wychowawca kl. IIb, uczył przyrodoznawstwa w kl. IIa, IVa, IVb, Va, Vb, matem. w kl. IIa, IIb i higieny w kl. VIIa, VIIb; tyg. godzin 20 w I półroczu. W II półr. w kl. IIb zamiast matem. uczył przyrodoznawstwa; tyg. godzin 18.

Ks. Bogacz Andrzej, profesor, odznaczony przywilejem rakiety i mantoletu, moderator Sodalicii Marjańskiej uczniów, prefekt bursy gimn., uczył religii w kl. I, IIa, IIb, Va, Vb, VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 22+2 egzorty.

Fischer Stanisław, profesor, delegat Wojewódzkiego Urzędu Konserwatorskiego na powiat bocheński, wychowawca kl. VIIa, uczył j. pol. w kl. VIIa, VIIb, j. łac. w kl. Va i prop. fil. w kl. VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 19. Nadto od 13 paździer. do 15 listopada uczył j. łac. w kl. Vb w 5 godz. tyg. a od 20 marca do 19 kwietnia historii w kl. I w 2 godz. tygodniowo.

Galas Piotr, profesor, opiekun Koła Krajoznawczego, wychowawca kl. VIIIa, uczył w I półr. j. łac. w kl. VIIa, VIIIa; tyg. godzin 9. Nadto od 13 paźdz. do 15 listopada uczył j. łac. w kl. VIIIb

w 4 godz. tyg. W II pfr. uczył j. pol. w kl. IIb, j. łac. w kl. Vb, VIIa, VIIIa i hist. w kl. I; tyg. godzin 20. [Od 20 marca do 19 kwietnia na urlopie].

Janik Władysław, profesor, pomocnik dyrektora w czynnościach kancelaryjnych, uczył j. łac. w kl. IVb, VIa, VIIb; tyg. godzin 16 + 7 $\frac{1}{2}$. Nadto od 13 paździer. do 15 listopada uczył j. łac. w kl. VIb w 5 godz. tygod. a od 20 marca do 19 kwietnia j. łac. w kl. VIIa w 5 godz. tygodniowo.

Kazior Bolesław, profesor, wychowawca kl. IVb, uczył matem. w kl. IVa, IVb, VIIa, VIIb i fizyki w kl. VIa, VIb; tyg. godzin 20.

Kruczkiewicz Józef, profesor, uczył rysunków w kl. I, IIa, IIb, IIIa, IIIb, tudzież jako przedmiotu nadobowiązkowego w 2 oddziałach, złożonych z uczniów kl. IV—VIII; tyg. godzin 18.

Migdał Antoni, profesor, zawiadowca biblioteki naucz., opiekun wojskowego hufca szkolnego, wychowawca kl. VIb, uczył w I pfr. j. łac. w kl. IVa, Vb, VIb, VIIIb; tyg. godzin 20 + 4. W II pfr. zamiast j. łac. w kl. Vb uczył j. pol. w kl. I; tyg. godz. 19 + 4. Nadto od 20 marca do 19 kwietnia uczył j. łac. w kl. VIIIa w 4 godz. tygodniowo. [Od 13 paźdz. do 15 listopada na urlopie].

Nowak Bronisław, profesor, członek Okr. Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli Okręgu krakowskiego, opiekun orkiestry gimn., wychowawca kl. VIIb, uczył historii w kl. Va, Vb, VIIa, VIIb, VIIIa; tyg. godzin 21.

Płomieński Jerzy, nauczyciel stały, opiekun Czytelni uczniów i Kółka literackiego, zawiadowca biblioteki polskiej dla uczniów kl. V—VIII, wychowawca kl. Va, uczył j. pol. w kl. Va, VIa, VIb, VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 20.

Rusin Władysław, profesor, wychowawca kl. VIa, uczył historii w kl. IVa, IVb, VIa, VIb, VIIIb i geogr. w kl. VIa, VIb; tyg. godzin 21.

Słuszkiewiczówna Emilja, nauczycielka stała, zawiad. pracowni robót ręcznych, wychow. kl. IIIa, uczyła hist. w kl. IIb i robót ręcznych w kl. I, IIa, IIb, IIIa, IIIb; tyg. godzin 26.

Stokłosa Jan, profesor, opiekun I i II drużyny harcerskiej, wychowawca kl. I, uczył j. pol. w kl. IIb, matem. w kl. I, Va, Vb i przyrodoznawstwa w kl. I, IIb; tyg. godz. 20 w I pfr. W II pfr. uczył matem. w kl. I, IIb, Va, Vb i przyrodozn. w kl. I; tyg. godzin 18. Nadto od 20 marca do 19 kwietnia uczył j. pol. w kl. IIb w 4 godz. tygodniowo. Prócz tego sprawował przez cały rok szkolny nadzór nad 3 klasami filjalnymi (1 $\frac{1}{2}$ godz. tyg.).

Tryszczyłówna Janina, inż. chemji, nauczycielka stała, zawiad. pracowni fizykalnej i chemicznej, wychow. kl. IIIb, uczyła matem. w kl. IIIa, IIIb, fizyki w kl. IIIa, IIIb i chemji w kl. VIIa, VIIb; tyg. godzin 22.

Tyczka Franciszek, profesor, uczył j. niem. w kl. IIIa, IIIb, Va, VIa, VIb; tyg. godzin 18.

Urbanek Józef, profesor, opiekun Okręgu gmin szkolnych, zawiadowca gabinetu fizykalnego, wychowawca kl. VIIIb, uczył matem. w kl. VIa, VIb, VIIa, VIIIb i fizyki w kl. VIIa, VIIIb; tyg. godzin 20.

Waydowicz Stanisław, nauczyciel stały, uczył j. niem. w kl. IVb, VIIa, VIIb, VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 20.

Zajączkowski Zdzisław, nauczyciel, zawiadowca zbiorów hist-geogr., wychowawca kl. IIa, uczył j. pol. w kl. IIa, hist. w kl. IIa i geogr. w kl. I, IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVa, IVb, Va, Vb; tyg. godzin 24.

B. Nauczyciele etatowi zakładu, nieczynni z końcem roku sprawozdawczego.

Jelonek Eugenjusz, nauczyciel, na urlopie celem przygotowania się do egzaminu.

Lipiński Stefan, nauczyciel ćwiczeń cielesnych, uczył ćwiczeń cielesnych w kl. IIIa, IIIb, IVa, IVb, VIIa, VIIb, VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 22 do 30 września 1930. Od 1 października na urlopie z powodu choroby. Od 1 maja 1931 przeniesiony w stan spoczynku.

Serwin Bogusław, profesor, na urlopie z powodu choroby.

Trzpis Henryk, profesor, członek Komisji literackiej Akademji Umiejętności w Krakowie, na urlopie z powodu kierownictwa seminarjum naucz. żeń. w Bochni.

Warpachowska Natalja, nauczycielka, na urlopie z powodu spraw osobistych.

C. Nauczyciele etatowi z innych szkół.

Ks. Bączewski Stanisław, katecheta 7 klas. szkoły powszechnej męskiej im. Brodzińskiego w Bochni, odznaczony przywilejem expositorii canonicalis, uczył religji w kl. IIIa, IIIb, IVa, IVb; tyg. godzin 8.

Znamirowski Adam, profesor państw. gimn. w Dębicy, przydzielony do tut. zakładu, uczył j. pol. w kl. IIIa, IIIb, IVa, IVb, Vb; tyg. godzin 20.

D. Nauczyciele kontraktowi.

Florkiewicz Wojciech uczył ćwiczeń cielesnych od 1 listopada w kl. IIa, IIb, IIIa, IIIb, Va, Vb; tyg. godzin 15. Nadto w miesiącach letnich prowadził gry i zabawy w 4 godz. tygodniowo.

Hexłówna Marja uczyła śpiewu w kl. I, IIa, IIb, IIIa, IIIb, tudzież jako przedmiotu nadobowiązkowego w 2 oddziałach, złożonych z uczniów kl. IV—VIII; tyg. godzin 12.

Kotulski Antoni uczył j. pol. w kl. I i ćwiczeń cielesnych w kl. I, IIa, IIb, Va, Vb, VIa, VIb; tyg. godzin 25 do 31 października. Od 1 listopada uczył j. pol. w kl. I i ćwiczeń cielesnych w kl. IVa, IVb, VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 25 do końca I płr. W II płr. uczył tylko ćwiczeń cielesnych w tych samych klasach w 25 godz. tygodniowo. Nadto w miesiącach letnich prowadził gry i zabawy ruchowe w 6 godz. tygodniowo.

Krupa Władysław, dr. wszech nauk lekarskich, lekarz powiatowy w Bochni, pełnił obowiązki lekarza szkolnego; tyg. godzin 15.

Landfisch Mojżesz, nauczyciel 7 klas. szkoły powsz. żeń. im. św. Kingi w Bochni, uczył rel. mojż. w 2 oddz. w 4 godz. tyg.

Nater Józef, emer. sztygar salin., uczył muzyki na instrumentach dętych w 2 godz. tygodniowo.

Smoliński Józef, wychowawca kl. IVa, uczył j. niem. w kl. I, IIa, IIb, IVa, Vb i hist. w kl. I; tyg. godzin 21 w I płr. W II płr. uczył tylko j. niem. w tych samych klasach w 19 godz. tyg. Nadto od 13 paździer. do 15 listopada uczył j. łac. w kl. IVa w 6 godzinach a od 20 marca do 19 kwietnia j. łac. w kl. Vb w 5 godzinach tygodniowo.

Tabeńska Zofja, nauczycielka w pryw. seminarjum żeń. w Bochni, uczyła ćwiczeń cielesnych uczennice klas VII i VIII w 3 godzinach tygodniowo.

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku sprawozdawczego.

a) **Płomiński Jerzy**, mianowany tymcz. nauczycielem w tut. zakładzie od 1 września 1930 rozp. K. O. S. K. z 21 maja 1930 L. II-4305/30, otrzymał dekret ustalenia rozp. z 20 kwietnia 1931 L. II-3684/31.

Smoliński Józef, jako kontraktowy nauczyciel — zatwierdzony rozp. K. O. S. K. z 10 września 1930 L. II-9268/30.

Znamirowski Adam, profesor państw. gimn. w Dębicy, przydzielony do tut. zakładu od 1 września 1930 na czas potrzeby rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 10 paźdz. 1930 L. II-22513/30 (K. O. S. K. rozp. z 20 paźdz. 1930 L. II-11225/30).

Jako kontraktowe siły zatwierdzeni w dalszym ciągu przez K. O. S. K.:

Hexłówna Marja, — dla nauki śpiewu — rozp. z 9 lipca 1930 L. II-7158/30;

Dr. Krupa Władysław, — jako lekarz szkolny — rozp. z 26 września 1929 L. O-1857/29;

Landfisch Mojżesz, — dla nauki religji mojż. — rozp. z 9 lipca 1930 L. II-7174/30;

Nater Józef, — dla orkiestry dętej — rozp. z 9 lipca 1930 L. II-7181/30.

Jako kontraktowi nauczyciele wychowania fizycznego zatwierdzeni przez K. O. S. K.:

Florkiewicz Wojciech, rozp. z 5 listopada 1930 L. II-11760/30;

Kotulski Antoni, rozp. z 22 sierpnia 1930 L. II-8492/30;

Tabeńska Zofja — dla uczennic — rozp. z 8 września 1930 L. II-9162/30.

b) **Galas Piotr** j. w., otrzymał na przeciąg 1 pół. niżenie ilości godzin do połowy w celu kierowania Kółkiem Krajoznawczem — rozp. K. O. S. K. z 11 lipca 1930 L. II-6882/30.

Jelonek Eugenjusz, j. w., otrzymał urlop bezpłatny na rok 1930/31 rozp. K. O. S. K. z 2 czerwca 1930 L. II-5629/30 — celem przygotowania się do egzaminu.

Lipiński Stefan, j. w., otrzymał urlop od 1 paźdz. 1930 rozp. K. O. S. K. z 18 paźdz. 1930 L. II-10388/30 — celem poratowania zdrowia; od 30 kwietnia 1931 przeniesiony w stan spoczynku rozp. K. O. S. K. z 25 marca 1931 L. 2688/31.

Serwin Bogusław, j. w., otrzymał urlop z powodu choroby rozp. K. O. S. K. z 2 września 1930 L. II-8940/30 i rozp. z 4 grudnia 1930 L. II-12777/30.

Trzpis Henryk, j. w., otrzymał bezpłatny urlop na rok 1930/31 dla kierowania pryw. seminarjum naucz. żeń. w Bochni — rozp. Min. W. R. i O. P. z 5 sierpnia 1930 L. II-13971/30 (rozp. K. O. S. K. z 18 sierpnia 1930 L. II-8388/30).

Warpachowska Natalja, j. w., otrzymała bezpłatny urlop na rok 1930/31 dla załatwienia spraw osobistych — rozp. K. O. S. K. z 12 listopada 1930 L. II-11931/30.

Nadto prof. **Migdał Antoni** otrzymał urlop od 13 października do 15 listopada celem wzięcia udziału w wychowawczym kursie w Warszawie, a prof. **Galas Piotr** od 20 marca do 19 kwietnia celem wzięcia udziału w naukowej wycieczce do Włoch.

III. Pomieszczenie zakładu i służba z końcem roku sprawozdawczego.

Zakład mieści się w dwupiętrowym budynku, będącym własnością Państwa i obejmującym 12 sal szkolnych, sale na zbiory naukowe, salę wykładową dla nauki fizyki, pracownię fizykalną i pracownię dla robót ręcznych, 2 sale dla Dyrekcji i nauczycieli, salę gimnastyczną, 4 ubikacje z umywalniami dla uczniów, tudzież dziedziniec, jako boisko na gry i zabawy, na którym znajduje się również kort tenisowy; nadto mieszkanie dla dyrektora i dla jednego woźnego.

Dla pomieszczenia 3 klas donajęte są trzy ubikacje w pobliskiej realności p. Górówny.

W tym roku szkolnym wyposażono pracownię robót ręcznych w wielką ilość narzędzi i sprzętów potrzebnych — dzięki nadzwyczajnej subwencji Ministerstwa W. R. i O. P. w kwocie 2500 zł.

Starsi woźni: **Chudzik Jan,**
Romanowski Karol,
Woźny: **Kieliszek Jan.**

IV. Nauka.

a) Rok szkolny rozpoczął się uroczystem nabożeństwem dnia 2 września 1930.

W dniach 28, 29 i 30 października i 5 maja w czasie pisemnego egzaminu dojrzałości przeprowadził lustrację zakładu Wizytator O. S. K. JWP. Stanisław Wrzosek; dnia 28 października zwizytował również pracownię i lekcje robót ręcznych Instruktor ministerjalny JWP. Antoni Wójtów. Naukę religii wizytował w dniu 15 czerwca Przewielebny ks. dr. Władysław Kuc, kanonik i prepozyt bocheński.

Rok szkolny zakończono dnia 27 czerwca 1931.

b) Nauka odbywała się ściśle wedle planów ministerjalnych dla typu humanistycznego. Bliższe wyjaśnienia co do przedmiotów i ilości godzin tygodniowej nauki w przyszłym roku szkolnym zawiera dołączona na końcu tabelka.

c) Wykaz wycieczek naukowych i ćwiczeń praktycznych.

Wycieczki geograficzne: Kl. I. Odbyto parę wycieczek w okolicy Bochni celem poznania: widnokregu, stron świata, form rzeźby terenu i krajobrazu.

Kl. II. Odbyto kilkanaście wycieczek celem pogłębienia i rozszerzenia materiału zeszłorocznego, między innymi: do Łapczycy (starym traktem krakowskim do starego kościółka i do grodziska, po drodze obserwacja jesiennego krajobrazu); do Kolanowa (obserwacja zmian, jakim uległ potok Babica); całodzienna wozami do Żegociny, skąd pieszo na górę Kamionną (ok. 800 m. n. p. m., skąd rozległy widok różnorodnych form terenu); całodzienna przez Wiśnicz do Bukowca (skały-twardziele); do Brzeźnicy (wieś i jej gospodarstwo).

Wycieczki przyrodnicze: Kl. I. Odbyto 9 wycieczek, których miejscem były okolice Bochni: 1) Las kolanowski (liście, zbiórka owoców); 2) Pola w Trynitis (kapusta, karpień, burak, ziemniak, kiełkujące zboże); 3) Uzbornia (przekrój drzew); 4), 5) i 6) Łychów (przedwiośnie, pierwiośnie i rośliny wczesnej wiosny); 7) i 8) Buczków (rośliny wiatropylne); 9) Pola nad Murowianką (zapylenie przez owady).

Kl. II. Odbyto 8 wycieczek: 1) i 2) Uzbornia (rozpoznawanie drzew, pąki, ulistnienie); 3) Kolanów (pola, łąki, kwiaty drzew owocowych, roślin dzikich, zbóż); 4) Kolanów-las (szpilkowe, liściaste, skrzypy); 5) Murowianka (rośliny wodne i owady); 6) i 7) Buczków-brzezi Raby (chrabąszcz, jaszczurka zwinka, traszki, owadopylność, wiatropylność); 8) Przysieki (chrabąszcz, rośliny wodne).

Ćwiczenia praktyczne w pracowni chemicznej i fizycznej:

Wobec skompletowania pracowni chemicznej *nauka chemji* odbywała się przez cały rok szkolny systemem laboratoryjnym według obowiązujących planów. Uczniowie zapoznali się z metodami pracy laboratoryjnej (filtrowanie, dekantacja, destylacja, krystalizacja itp.), zjawiskami i prawami chemicznymi, poznali ważniejsze pierwiastki, ich własności i związki; zapoznali się z metodą analizy chemicznej jakościowej (reakcje charakterystyczne anjonów i katjonów) i ilościowej (analiza miareczkowa). Badali własności związków organicznych i sporządzali niektóre preparaty organiczne (jodoform, kwas octowy, nitrobenzol i inne). Badali również mikroskopowo ziarenka skrobi i włókna różnych roślin.

Nadto wprowadzono nadobowiązkowe popołudniowe ćwiczenia z chemji w zakresie nie objętym programem. Udział w nich brali uczniowie zdolniejsi, którzy okazali szczególne zamiłowanie do chemji, (Fenčzyn, Grzesik, Kutschera, Mitera, Rosiek, Szklarzewicz, Ziemba, Jędrzejowska, Kucówna, Wilczyńska z kl. VIIa, Czuma, Lech, Nabielec, Pagacz, Piekło, Plebańczyk, Przyborowski, Stał Józef, Trecz, Więckowski z kl. VIIb, nadto z kl. VIII Fabiański, Piekło i Słonecki). Przedmiotem ćwiczeń było systematyczne przeprowadzanie analiz pojedynczych i złożonych oraz sporządzanie preparatów nieorganicznych i organicznych. Analiz, które przerabiano frontem jednolitym, wykonano około 25 z różnych grup; preparaty sporządzali uczniowie grupami po dwóch lub trzech następujące: żółć chromowa, błękit pruski, siarczan i tlenek chromowy, kwas octowy, octan etylowy, kwas szczawiowy, mydło, nitrobenzol, czerń anilinowa, kwas pikrynowy, kwas benzoesowy, kwas rozolowy.

Z fizyki: Pomiar długości (suwak, mikrometr), powierzchni, objętości (bryły nieregularne), ważenie z dokładnością do 0'001 g. Oznaczanie ciężaru właściwego ciał stałych i cieczy na zasadzie prawa Archimedesza, nadto cieczy przy użyciu piknometru, areometru i U-rurki.

Badanie zachowania się ciał stałych, cieczy i gazów pod wpływem ogrzewania. Sporządzanie termometru. Badanie zachowania się wody przy oziębianiu aż do zamrożenia. Mieszanie mrozące i sztuczny lód. Wyznaczanie ciepła właściwego ciał stałych i cieczy, ciepła topnienia lodu i wrzenia wody. Badanie przewodnictwa cieplnego metali, szkła i cieczy.

Badanie własności magnezów; sporządzanie igły magnezowej. Poznawanie własności ciał naelektryzowanych; ćwiczenia z elektroskopem. Elektroliza wody, siarczanu miedzi i soli kuchennej; galwaniczne miedziowanie i srebrzenie. Sporządzanie elektromagnesów. Badanie promieni katodowych i promieni Roentgena.

Ciemnia optyczna, mierzenie natężenia światła, obrazy w zwierciadłach i soczewkach, pomiar współczynnika załamania szkła, spirytusu, benzolu i eteru, badanie widma refrakcyjnego i dyfrakcyjnego, mierzenie spektrometrem długości fali światła wodoru zapomocą siatki dyfrakcyjnej.

Nadto przy nauce przyrodoznawstwa w klasie IV badano mikroskopowo komórki roślinne żywe i martwe, tkanki, grzybnię, i zarodnię pleśniaka, drożdże, bakterje, przedrośla paproci, zarodniki skrzypów i widłaków oraz tkanki zwierzęce.

W związku z nauką fizyki i chemii odbyli: uczniowie klasy IIIa i IIIb pod kierunkiem nauczycielki dwie wycieczki do kotłowni i hali maszyn w salinach bocheńskich, gdzie się zapoznali z nowoczesnem urządzeniem kotłów i maszyny parowej oraz dynamomaszyny; uczniowie klasy VIIa i VIIb wycieczkę do Okocimia, gdzie pod fachowem kierownictwem tamtejszego personelu zapoznali się z urządzeniem browaru i sposobem fabrykacji piwa.

d) Pomoce naukowe.

1) **Biblioteka nauczycielska** liczy 3647 dzieł w 6245 tomach; w tem b. r. szk. zakupiono dzieł 8, z dzieł zaginionych w czasie wojny zwrócono 15, otrzymano w darze 4; nadto sprawozdań polskich 734.

2) **Biblioteka uczniów** liczy dzieł polskich 2255 w 2853 tomach, niemieckich 465 w 832 tomach. W b. r. szk. zakupiono 260 dzieł polskich. Z biblioteki otwartej we wtorki, środy i czwartki korzystało 457 uczniów i wypożyczyło w ciągu roku 3230 książek.

3) **Gabinet archeologiczny** posiada 13 dzieł, model domu rzymskiego, 8 odlewów gipsowych (3 biusty i 5 modeli stylów archit. staroż.), 74 obrazy, 10 tablic i 8 atlasów.

4) **Gabinet historyczno-geograficzny** posiada: komplet mierniczy dra Jezierskiego do pomiarów geodezyjnych, 58 map historycznych, 5 plastycznych, 4 globusy, 150 obrazów historycznych, 163 geograficznych i 2 roczniki „Ilustracji szkolnej“.

5) **Gabinet fizykalny** posiada 729 przyrządów, z których w b. r. zakupiono: przyrząd dodatkowy do epidiaskopu, umożliwiający wyświetlanie przeźroczy szklanych i filmowych, radjometr Crookesa, 3 filmy 100 metrowe naukowe do aparatu kinematograficznego, oraz do pracowni fizykalnej po 10 egzemplarzy: kompletów przyrządów do pomiarów tarcia, kompletów dynamometrów (po 3 sztuki), metrowych lineałów z podziałką milimetrową, cyrkli i kątomierzy metalowych. Nadto zakupiono znaczną ilość przyborów do ćwiczeń chemicznych.

6) **Gabinet przyrodniczy** posiada w dziale zoologii 162 okazy wypchane, 6 szkieletów, 17 preparatów w słojach, 5 akwarjów szklanych, 12 modeli, 1 atlas, 124 tablice ściennie; w dziale botaniki 101 modeli, 208 tablic ściennych; w dziale mineralogii 150 pudełek z minerałami, 200 skamielin i 73 tablice. W b. r. nabyto 2 dziecięły wypchane i gablotę, ilustrującą rozwój jedwabnictwa. Nadto dla pracowni biologicznej posiada gabinet 10 mikroskopów i mikroskop projekcyjny t. zw. mikrolyt.

7) **Pracownia robót ręcznych** obejmuje 10 warsztatów stolarskich, 1 ławkę do robót ośnikiem i 302 narzędzi; maszynę introligatorską, 5 pras i 246 sztuk przyborów. W b. r. zakupiono 5 warsztatów stolarskich, 3 prasy introligatorskie i komplet narzędzi stolarskich i introligatorskich oraz potrzebne odpowiednie sprzęty.

8) **Orkiestra** posiada 30 instrumentów i niewielki zbiór utworów muzycznych.

e) **Lekcje pokazowe.**

Celem podniesienia poziomu metodycznego nauki odbywały się w roku sprawozdawczym — jak w latach poprzednich — lekcje pokazowe, wspólne dla fachowych nauczycieli i dyrektorów gimnazjum, seminarjum nauczycielskiego żeńskiego oraz — po raz pierwszy w tym roku — miejscowych szkół powszechnych: dnia 24 października lekcja naucz. M. Witowskiej ze slōjdu na kursie III semin. na temat: „Tarka kuchenna“; dnia 20 lutego lekcja prof. F. Tyczki z jęz. niemieckiego w kl. III gimn. p. t. „Beim Schmied“ i dnia 21 lutego lekcja naucz. T. Lohna z jęz. niemieckiego w kl. VII szkoły powszechnej p. t. „Samodzielny opis zimy na podstawie cyklu „Der Winter“ i ćwiczenia przygotowawcze do poznania strony biernej“; dnia 16 marca lekcja naucz. U. Wandasiewiczówny z jęz. polskiego na kursie III semin. p. t. „Stosunek

zdań pojedynczych w zdaniu złożonem i rodzaju zdań współrzędnie złożonych“; dnia 28 kwietnia lekcja naucz. A Piątkowskiego w pracowni fizykalnej szkoły powszechnej z uczniami kl. VI p. t. „O siarczkach w przyrodzie, o dmuchawce i wytapianiu metali“; dnia 21 maja lekcja naucz. inż. J. Tryszczylówny w pracowni fizykalnej gimn. z uczniami kl. III na temat: „Wyznaczanie ciepła właściwego cieczy (spirytus, benzol, terpentyna) na podstawie znanego już ciepła właściwego metali“ i dnia 22 maja lekcja naucz. H. Athanaskowiczówny w pracowni fizykalnej z uczennicami kl. VII szkoły powszechnej na temat: „Oznaczenie ciężaru gatunkowego ciał stałych i ciekłych, ^{met.}pracow^e ciał i areometry“.

Po każdej lekcji odbyła się w ^{acie} ^{znaj} konferencja fachowych nauczycieli i dyrektorów wszystkich zakładów oraz inspektora szkolnego, który brał udział również we wszystkich lekcjach pokazowych; na konferencji tej po referacie odnośnego nauczyciela i koreferacie innego nauczyciela fachowego omawiano w dyskusji wszechstronnie lekcję przeprowadzoną.

V. Wychowanie.

a) **Moralnem wychowaniem** młodzieży kierują X. X. Prefekci, których pracę popiera Dyrekcja wraz z Radą Pedagogiczną. Młodzież katolicka zakładu przystępowała 3 razy obowiązkowo do spowiedzi i Komunii św.; spowiedź wielkanocną odprawili uczniowie po odbyciu rekolekcji w dniach od 11 do 14 marca pod przewodnictwem ks. Józefa Godaczewskiego T. J. z Krakowa.

Ku czci Patrona zakładu, św. Stanisława Kostki odprawiła młodzież triduum w dniach 10—12 listopada; w dniu zaś 13 listopada odbyło się solenne nabożeństwo; uroczystą mszę św. celebrował ks. Dr. Wł. Kuc, kanonik i prepozyt bocheński, kazanie okolicznościowe wygłosił ks. kan. Padykuła Józef, proboszcz z Rzezawy i dziekan bocheński.

Celem pogłębiania życia religijnego i moralnego wśród młodzieży rozwijały działalność w tym roku podobnie jak w innych latach następujące organizacje: **Sodalicja Marjańska** pod kierownictwem Moderatora ks. Andrzeja Bogacza liczyła 120 członków i pracowała w roku sprawozdawczym pod hasłem: „Bądź pobożnym“. Prefektem Sodalicji był Piekło Edward, uczeń kl. VIII;

sekretarzem Fabiański Bogusław, uczeń kl. VIIIb; zebrania odbyło się 11, poprzedzonych posiedzeniami konsulty. W czasie zebrania uczniowie - sodalisci klas wyższych wygłosili 10 odczytów na aktualne tematy, a mianowicie: Göttinger St., uczeń kl. VIIIa odczyt p. t. „Błogosławiony ks. Jan Bosko jako wychowawca młodzieży“, Piekło Edw. z VIIIa — referat: „Bądź konsekwentnym“, Machnicki St. z VIIIb: „Sodalicja a harcerstwo“, Fabiański B. z VIIIb: „O masonerji“ i o „Rozwoju Sodalicji Marjańskiej w Polsce“, Strohschneider T. z VIa: „Św. Franciszek z Assyżu“, Trecz M. z VIIIb: „Radość w życiu sodalisa“ i o kwestji żydowskiej, Stal J. z VIIIb: „Przygotowanie praktyczne do Komunii św.“, Tabor St. z VIIa: „Zadania dzisiejsze naszej Sodalicji“; po każdym odczycie odbywała się ożywiona dyskusja. Dnia 26 października brał udział w zebraniu Sodalicji Moderator diecezjalny, ks. J. Młodochowski z Tarnowa, przypominając naszym sodalisom hasło sodalicyjne: „Bądź pobożnym“. W uroczystość Królowej Korony Polskiej odbyło się w kaplicy bursy gimn. w obecności dyrektora zakładu i kilku członków grona naucz. uroczyste przyjęcie nowych 28 kandydatów-sodalistów.

Kółko Eucharystyczne istniało jako jedna z sekcji Sodalicji Marjańskiej. Zadanie swe pogłębienia czci Eucharystji wśród młodzieży spełniało Kółko przez adoracje i nawiedzanie Najświętszego Sakramentu w kościele parafj., oraz przez propagowanie wśród uczniów „Krucjaty Eucharystycznej“. Wśród uczniów klas niższych żywą działalność rozwijało stowarzyszenie „Dzieła św. Dzieciństwa P. Jezusa“, gdzie zaznajamiano uczniów z akcją misyjną i ideą sodalicyjną.

Koło „Polskiego Czerwonego Krzyża Młodzieży“, powstałe w styczniu 1922 r. obejmuje jako członków wszystkich uczniów zakładu podzielonych na kółka według klas. Praca Wydziału Koła pod kierunkiem prof. Karola Bielczyka uwydatniła się głównie przez a) propagandę idei P. C. K. M., b) walkę z nawyczkami szkodliwymi dla zdrowia drogą krzewienia zasad higieny, prenumeraty „Czynu Młodzieży“, c) prowadzenie „Poradni“ dla uczniów, z której korzystali uczniowie codziennie podczas pauz, głównie zaś po nauce — w lżejszych lub nagłych wypadkach. O ile chodziło o wypadki cięższe, zajmował się chorymi uczniami oraz leczył ich bezpłatnie lekarz powiatowy Dr Władysław Krupa jako lekarz zakładu.

Przeszło 60 uczniów wysłano przez „Poradnię“ do Krakowa na różne Kliniki Uniwersytetu Jag. celem badania lub bezpłatnego

leczenia. — Dentysta, p. Stanisław Szczęsnowicz plombował i leczył zęby uczniom, posłanym i poleconym przez „Poradnię“, za zniżką lub bezpłatnie.

Także i tego roku — jak w latach poprzednich — apteka p. Fr. Göttingera dostarczała lekarstw i opatrunków po niższych cenach.

Wydatki w kwocie 33 zł. 59 gr. pokryto pozostałością kasową z roku ub. w kwocie 27 zł. 3 gr. i składkami uczniów.

Lampa kwarcowa, kupiona w maju 1927 r., była czynna przez cały ten rok szk. Naświetlanie uczennic i uczniów, zalecone przez lekarza szkolnego lub też innych lekarzy, prowadził — jak w latach ubiegłych — prof. Bielczyk codziennie w dni powszednie — rano dla uczniów dojeżdżających, po południu dla miejscowych. Z 820 naświetlań korzystało 56 uczniów, 3 zaś uczennice gimn. i 21 uczennic seminarjum korzystało z 250 naświetlań.

b) Wychowanie narodowo-obywatelskie.

Okręg szkolny. Życie zbiorowe młodzieży przejawiało się podobnie — jak w poprzednich latach — w pracach Okręgu szkolnego i gmin klasowych.

Opiekunem Okręgu był prof. J. Urbanek. Marszałkiem Okręgu był Stecyszyn M. z kl. VIIIb, prezesem Sądu okręg. Machnicki St. z kl. VIIIb, pułkownikiem organizacji Słowik M. z VIIIb, chorążym Jarosz J. z VIIIa.

Sejm okręgu służy jako trybuna, skąd wypowiada się młodzież w sprawach interesujących cały zakład; daje on również inicjatywę do urządzania wspólnych imprez (Jasełka) i zbiórek na cele młodzieży i ogólnonarodowe (kolonja wakacyjna młodzieży, okręt szkolny jako odpowiedź Trewiranusowi). — Dochody czerpał Okręg z drobnych składek miesięcznych młodzieży.

Gminy szkolne z wójtami na czele załatwiają szereg spraw za pośrednictwem zarządów; sądy pod przewodnictwem sołtysów odciażają w niejednym wypadku wychowawców i przyczyniają się do podtrzymania karności. W pewnych klasach dokonano wyborów na cały rok, w innych dwukrotnie. Zebrania zarządu i sejmiku klasowego jak również sądu odbywały się w miarę potrzeby, nie przekraczając liczby miesięcy. Dla utrzymania porządku w klasach istniały dyżury klasowe. Niektóre klasy (IIIa, IVb, Va, VIIb i VIIIb) były estetycznie przyozdobione.

W myśl uchwały Rady Ped. zwrócono uwagę na estetyczno-towarzyskie wychowanie młodzieży. W niektórych klasach odbywały się na ten temat osobne pogadanki. Odbyło się również zebranie towarzyskie uczniów i uczenie klas VII i VIII urozmaicone śpiewem, deklamacją i grami towarzyskimi.

We wszystkich klasach gminy pomagają wychowawcom w rozkładzie niżkowych opłat lub zwolnień od taksy administracyjnej. W niektórych klasach złożono z funduszków klasowych pewne kwoty na opłatę czesnego dla uboższych kolegów.

Z okręgiem łączy się szkolna organizacja o charakterze półwojskowym (odpowiedzialność dyscyplinarna) i

Czytelnia uczniowska, która w tym roku znacznie się rozwinęła i stanęła na wysokim poziomie pod opieką prof. J. E. Płomieńskiego. Zarząd Czytelni stanowią: Piekło K. prezes, Płachciński J. zastępca prezesa, Kulas K. sekretarz, Kunze J. skarbnik, Kwapniewski J. naczelnny bibliotekarz — wszyscy uczniowie kl. VIIb. Zarząd odbył kilka posiedzeń, na których pod kierownictwem opiekuna Czytelni ułożono regulamin, ustalono prenumeratę czasopism, wyjaśniono sprawy sporne, dotyczące korzystania z biblioteki i wyznaczono środę i sobotę (od godz. 4 — 6 popoł.) na korzystanie z Czytelni. Dochody czerpie Czytelnia ze składek uczniowskich, których wysokość określają dowolnie poszczególne klasy. Na uznanie zasługuje ofiarność klasy VIIb, która dla Czytelni okazała najwięcej zrozumienia. Z dochodów tych pokrywa się prenumeratę następujących czasopism: Pamiętnika Warszawskiego, Tęczy, Lwowskich wiadomości muzycznych i literackich, Ruchu literackiego, Wiadomości literackich, Przeglądu współczesnego, Tygodnika ilustrowanego i Filomaty. Nadto Dyrekcja zakładu z własnych funduszków zaprenumerowała dla Czytelni następujące czasopisma: Radjo, Sternik, Skrzydłata Polska, Stadjon, Sport wodny, Iskry, Nasze życie. Oprócz czasopism posiada Czytelnia również własną podręczną bibliotekę, złożoną z dzieł Kraszewskiego, Żeromskiego, Rodziewiczówny i Reymonta, zakupioną z funduszków Dyrekcji.

Z inicjatywy opiekuna Czytelni powstała biblioteka krytyczno-literacka, powiększająca się stale przez nabywanie nowych rozpraw. Gry w szachy i warcaby stanowiły dla pewnej części uczniów miłą rozrywkę. Z czytelni korzystali tłumnie uczniowie szczególnie w miesiącach zimowych.

Uroczystości szkolne. W dniu 11 listopada w 10 rocznicę odparcia najazdu bolszewickiego wzięła młodzież zakładu wraz

z Gronem udział w uroczystym obchodzie, urządzonym przez Komitet obywatelski. — Wieczorem dnia poprzedzającego urządzono iluminację kartkową budynku, a orkiestra gimnazjalna odegrała kilka utworów w pochodzie ulicami miasta.

W dniu 29 listopada obchodził zakład 100 rocznicę powstania listopadowego uroczystem nabożeństwem i wieczorkiem, urządzonym przez młodzież w budynku zakładu dla uczniów i ich rodziców. Wieczorek, na który złożyły się słowo wstępne, deklamacje, produkcje orkiestry smyczkowej i dętej, zakończył odegrany przez młodzież fragment z „Nocy listopadowej“.

W dniu 19 marca z okazji Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego uczestniczyła młodzież zakładu w uroczystem nabożeństwie. Po południu zaś była obecna na przedstawieniu sztuki Roberta Rydza p. t. „Cud nad Wisłą“, odegranej przez Kółko dramatyczne „Czytelni Katolickiej“ w sali miejscowego kinoteatru. W związku z tą uroczystością wygłosił prof. Zajączkowski w dniach 20 i 21 marca dla uczniów młodszych i starszych wykłady p. t. „Bitwa pod Warszawą“, ilustrowany planem sytuacyjnym.

W dniu 3 maja wziął zakład udział w uroczystym obchodzie Święta narodowego, urządzonym przez miejscowe Koło T. S. L. z ramienia Komitetu obywatelskiego. Na zakończenie uroczystości odśpiewała młodzież wszystkich szkół bocheńskich, ustawiona na rynku, kilka pieśni patriotycznych przy wtórze orkiestry gimn. — Nadto młodzież zakładu pod kierownictwem naucz. Słuszkiewiczówny urządziła w dniu 2 i 3 maja dla młodzieży wszystkich szkół i dla publiczności wieczorek zakończony odegraniem sztuki scenicznej p. t. „Trzeci maj“.

W dniu 10 maja po nabożeństwie odbyło się na dziedzińcu szkolnym pożegnanie abiturjentów w związku z oddaniem dowództwa organizacji szkolnej i wojskowego hufca szkolnego nowoobranym władzom. Po oddaniu władzy pożegnał abiturjentów imieniem młodszych kolegów w połączonych słowach uczeń kl. VIIb, Wł. Białek, odpowiedział serdecznie J. Jarosz. Uroczystość zakończyła defilada uczniów przy dźwiękach orkiestry.

c) Wychowanie naukowe.

Koło krajoznawcze im. W. Pola liczyło w b. r. około 150 członków, z których 40 prenumerowało „Orli Lot“. Wygłoszono 7 odczytów: H. Mach: Zjazd Kół Krajoznawczych w Krzemieńcu;

T. Duda: Łodzią do Gdyni; A. Rydz: Rabą i Wisłą ku morzu; J. Jarosz: Nasze wybrzeże; J. Stiel: Z podróży nad Adrjatyk (Triest, Wenecja, Lido); T. Strohschneider: Zamek w Melsztynie; H. Mach: Jak sobie lud tłumaczy głosy ptaków. Wszystkie odczyty z wyjątkiem ostatniego były ilustrowane przy pomocy epidiaskopu, kartkami i fotografjami. Odczyty cieszyły się znaczną frekwencją; przeciętnie było na odczycie około 80 słuchaczy. Wycieczki urządzono do Tarnowa, do Wiśnicza i do kamienia-grzyba w lesie w Bukowcu. Zarząd Koła odbył pięć posiedzeń. Członkowie Koła wypełnili swemi pracami grudniowy numer Orlego Lotu. Za wypełnienie wszystkich kwestjonariuszy, ogłaszanych w Orlim Locie, otrzymało Koło od Komisji Kół Krajoznawczych zaszczytny dyplom uznania i 100 zł. nagrody. Za pracę koła zbierania głązów narzutowych otrzymali uczniowie kl. VIIIa: Jarosz, Oleś i Osika — jako upominek — młotki geologiczne od prof. Un. Jag. St. Kreutza. Uroczyste ich wręczenie odbyło się na jednym z posiedzeń Koła w obecności dyrektora zakładu i kilku profesorów.

W b. r. kontynuowało Koło zbieranie rysunków kapliczek i figur przydrożnych wraz z ich opisem. Zasłużyli się tu zwłaszcza 3 uczniowie: Stańdo z kl. VI — 29 rys., St. Kłósek z kl. VIII — 23 rys., Tabor z kl. VII — 4 rys. Kwestjonariusz prof. A. Fischera, dotyczący roślin, wypełnili: Blajda z kl. IV, Krawczyk z kl. VI, Mróz z kl. V, Stabrawa z kl. VI. Na kwestjonariusz prof. K. Moczyńskiego o wiedzy astronomicznej ludu, odpowiedzieli: Janas z kl. IIa, Rutkowski z IIIb, Blajda z IVb, Czuma, Kruczek, Kufta, Stroński z kl. Vb, Strohschneider z VIa, Kita, Mach, Wnęk z kl. VIIa, Białek, Gałka, Więckowski z kl. VIIIb. Sprawozdanie z dziesięcioletniej działalności Koła przygotował długoletni, bardzo czynny członek Koła, dwuletni jego sekretarz a następnie prezes, Jarosz Jan z VIIIa. On też opisał kościół bocheński. Przeszłość kopalni bocheńskiej opracował Osika Józef z VIIIa, zbierając przez dłuższy czas informacje od starych górników. Kozik z Vb dokonał zdjęć fotograficznych różnych scen z jarmarku w Bochni, celem zilustrowania pracy Białka z VIIb na temat „Jarmark w Bochni“. Zięba z Vb odmalował również w tym roku jedną skrzynię krakowską ze zwykłą u tego ucznia starannością. Jasełka ludowe opisali Kmiecik z IIIa, Czuma z Vb, Dyczkowski z Vb, Michniowski i Setner z VIIa.

Do zbiorów Koła przybyły następujące przedmioty: Olszowy z Vb ofiarował 20 sztuk monet, z których jedna pochodzi z r. 1538;

stare monety podarowali również Sobol z IIIa, Mączka z VIb, Wojczyński z VIa; wabik myśliwski na lisy i sarny — Klęk z VIb, wabik na przepiórki — Wojczyński z VIa; Brzegowy z IIa zamek drewniany z Królówki, Stańczewski z IIIb „kózkę“ rogową na osetkę; Kutschera z VIIa zbiór „Dodatków naukowo-literackich“ do Kurjera Codziennego; Kufta z Vb cenną kapliczkę w formie ołtarza gotyckiego. Niektóre z tych przedmiotów jak: wabiki myśliwskie i zamek drewniany ofiarowało Koło do Muzeum Etnograficznego w Krakowie.

Biblioteka Koła powiększyła się o 36 książek i liczy obecnie 270 dzieł. Stało się to dzięki hojnemu darowi Dyrektora Muzeum Etnogr. WP. Seweryna Udzieli, który ofiarował aż 14 książek, oraz dzięki darom Prof. L. Węgrzynowicza, Prof. St. Fischera i P. Józefa Wnęka. Koło prenumeruje Orli Lot, Ziemię, Lud, Z otchłani wieków, Nasz Widnokrag, Ziemię Nadnotecką.

Zarząd Koła w r. 1931 stanowią: H. Mach prezes, St. Wnęk zastępca, W. Białek sekretarz, K. Żyła skarbnik, M. Więckowski bibliotekarz, T. Strohschneider zastępca. Delegatami klasowymi są uczniowie: Żyła z IIIa, Rutkowski z IIIb, Turakiewicz z IVa, Blajda z IVb, Tabor z Va, Czuma z Vb, Żyła z VIa, Dziduszko z VIb, Wnęk z VIIa, Więckowski z VIIb, Göttinger z VIIIa, Hein z VIIIb.

Bolesną stratę poniosło Koło przez śmierć śp. Władysława Jaworskiego z VIIIa, którego jako zamiłowanego i ofiarnego krajoznawcę żegnał nad grobem imieniem Koła i kolegów ówczesny prezes J. Jarosz.

Kółko literackie, założone z inicjatywy i pod opieką prof. E. Płomińskiego z uczniów wyższego gimnazjum, wybrało na pierwszym zebraniu organizacyjnym następujący zarząd: prezesa Zawadzkiego z VIIIb, wiceprezesa Jarosza z VIIIa i sekretarza Pilcha z VIIIb.

Za cel postawiło sobie Kółko samokształcenie poza programem szkolnym. W tym celu też członkowie Kółka, zwłaszcza uczniowie klasy najwyższej, przygotowywali odczyty, które wygłaszali na zebraniach Kółka.

Prócz odczytów p. t.: „Fr. Mirandola, człowiek, twórca, tłumacz“ — i „Fr. Villon, genjusz rasy romańskiej“, które wygłosił opiekun Kółka, przygotowali i na zebraniach wygłosili następujące referaty: Fabiański z VIIIb — „Pozytywizm w Polsce“; Janik z VIIIa — „Dramaty greckie St. Wyspiańskiego; Janotka z VIa —

„Przepióreczka Żeromskiego“; Jarosz z VIIIa — a) „Naturalizm“, b) „Pozytywizm“; Krawczyk z VIb — „Brodziński jako krytyk literacki“; Landfischówna z VIIIa — „Żeromski jako człowiek; Machnicki z VIIIb — „Powstanie styczniowe w twórczości Żeromskiego“; Piekło z VIIIa — „O Mochnackim“; Świątek R. z VIIIb — „Wesele Wyspiańskiego“; Świątek T. z VIIIb — „Twórczość Kaczkowskiego“; Turczyniak z VIa — „O Ignacym Krasickim“; Wójtowiczówna z VIIIa — „Mostowska i ks. Wirtemberska jako powieściopisarki“.

Po odczytach następowała zwyczajnie mniej lub więcej ożywiona dyskusja, którą opiekun Koła kończył szczegółowymi objaśnieniami referatu, podziękowaniem za odczyt odnośnemu prelegentowi i zachętą do dalszej pracy. Zebrania cieszyły się przeważnie znaczną frekwencją.

Za staraniem Kółka pod kierownictwem opiekuna urządzili uczniowie klasy VIII z okazji 2000 rocznicy urodzin wielkiego poety rzymskiego — wieczorek Wergiljański, na którego program złożyły się 2 referaty: Pilcha — „Wergiljusz jako człowiek i poeta“, Jarosza — „Losy pośmiertne Wergiljusza“ oraz Fabiańskiego 2 recytacje wyjątków z dzieł poety w przekładzie.

Kółko „Ochrony przyrody“ im. J. Śniadeckiego, założone z początkiem b. r. szk. liczy 60 członków z klas: IIa, IIIa, b, IVa, b, Va, b pod opieką profesora Karola Bielczyka.

Koło zostało przyjęte przez „Ligę Ochrony przyrody“ (oddział w Krakowie) za członka w dniu 4 maja 1931 — po wpłaceniu wkładki rocznej po 30 gr. od każdego ucznia.

Po zorganizowaniu się rozwinęło Koło b. żywą działalność. Zebrań odbyło się 12, na których prowadzono pogadanki na temat życia zwierząt, ich zależności od roślin, oraz omawiano skutki gospodarki dzisiejszego człowieka na ziemi.

Prof. Bielczyk w dłuższej pogadance na 2 zebraniach objął: „Stosunek ludzi do zwierząt od czasów paleolitycznych do obecnych“. Referaty wygłosili uczniowie kl. Va: Popek — „Jak powinna wyglądać praca w naszym Kole“; Piech — „Polowania ptaków dziennych“; Tabor — „Jaki pożytek przynosi nam ochrona przyrody“; Drabik — „Wiosenne ciągi naszych ptaków“; nadto Stiel J. wyświetlił własne filmy: o wielbłądach, o pszczołach, o polowaniu na morsy i foki.

Podczas zimy członkowie Koła zajmowali się budowaniem karmików dla ptasząt oraz dosypywaniem żywności do karmików,

na wiosnę zaś budowaniem dla ptaków, gnieźdzących się w dziuplach — budek różnej wielkości i kształtu, które umieszczali na drzewach. Z nastaniem wiosny Koło urządziło kilka wycieczek w różne strony naszego powiatu. Wpływ Koła sięgnął poza granice miasta do okolicznych wiosek przez referaty i działalność jego członków, Tabora w Łapczycy i Orła w Łąckie.

Członkowie Koła korzystali z biblioteki przyrodniczej, którą prowadził opiekun w gabinecie przyrodniczym.

Wreszcie nadmienić należy, że z powodu międzynarodowego „Święta Oszczędności“ wygłosili wykłady w dniu 9 listopada prof. Bielezyk dla uczniów klas niższych a prof. Kazior dla młodzieży starszej. Po objaśnieniu powstania i znaczenia „Święta Oszczędności“ zachęcali prelegenci do oszczędności, która może się przyczynić do pomyślnego rozwoju gospodarczego państwa.

d) Wychowanie estetyczne.

W porze zimowej urządziła młodzież pod opieką wychowawców kilka kuligów sankami i saneczkami w bliższe i dalsze okolice Bochni. Uczniowie klasy IIa urządzili kulig do Nieznanowic, IIb do Okulic, VIa do Brzeska.

W porze zaś jesiennej, a przede wszystkim wiosennej — uczniowie poszczególnych klas, korzystając z pięknej pogody, odbyli pod kierownictwem wychowawców szereg wycieczek krajoznawczych w bliższe i dalsze okolice powiatu, zasługujące na poznanie czyto pod względem piękna krajobrazu czy też pamiątek historycznych. Dłuższe całodzienne wycieczki odbyły kl. IIa, IIb i IIIa wozami do Żegociny, stamtąd pieszo na górę Kamionną (około 800 m. n. p. m.), skąd rozciąga się rozległy widok różnorodnych form terenu; IIa i IIb przez Wiśnicz, gdzie zwiedzono pamiątki historyczne miasta, do Bukowca dla oglądnięcia skały o niezwykłym kształcie grzyba. Uczniowie klas IIa i IVa w liczbie 28 odbyli pod kierownictwem prof. Zajączkowskiego i Smolińskiego 3-dniową wycieczkę do Ojcowa i Pieskowej Skały. Wreszcie dnia 17 czerwca odbyły wszystkie klasy pod opieką swych wychowawców wycieczki całodzienne w bliższe i dalsze okolice Bochni.

Kulig klasy IIa do Nieznanowic i wycieczkę do Żegociny ułatwili w wysokim stopniu rodzice uczniów Jawienia, Mistata i Pagacza, dostarczając podwód i przyjmując gościnnie uczestników wycieczki, za co Im Dyrekcja składa serdeczne podziękowanie.

W październiku wyjechała młodzież (około 80 uczniów i uczennic) do Krakowa na przedstawienie „Kordjana“ Słowackiego.

W kwietniu była młodzież zakładu na baśni inscenizowanej p. t.: Dobre wróżki, odegranej przez uczennice seminarjum żeńskiego.

W maju dało Kółko dramatyczne akademików w Bochni przedstawienie p. t.: Grube ryby Bałuckiego, na którym byli obecni uczniowie zakładu.

W dniach 9 i 10 stycznia odegrali uczniowie i uczennice zakładu w sali kinoteatru „Jasełka“ — po południu dla młodzieży wszystkich szkół bocheńskich — wieczorem dla publiczności. Przygotowaniem i urządzeniem Jasełek zajęła się naucz. E. Słuszkiewiczówna, śpiewy przygotowała naucz. M. Hexłówna, muzykę smyczkową zespół uczniów pod kierownictwem St. Machnickiego z kl. VIIIb. W przerwach między poszczególnymi obrazami przegrywała orkiestra uczniów na instrumentach dętych pod kierunkiem M. Steczyszyna z kl. VIIIb. Dochód z Jasełek w kwocie 1231'95 zł. przeznaczono na budowę kościoła szkolnego.

Kilka razy w ciągu roku szkolnego uczęszczała młodzież zakładu na przedstawienia filmowe w miejscowym Kinie, między innymi na film dźwiękowy p. t. „Janko muzykant“.

Dużą frekwencją młodzieży cieszyły się 2 wykłady z przeźrocami, wygłoszone przez głośnego podróżnika polskiego po krainach podbiegunowych Ameryki Płn. St. Jarosza, jeden o miastach amerykańskich, obyczajach mieszkańców, osobliwościach krajobrazu, drugi p. t. W lodowcach i tundrach Alaski.

Żywe zainteresowanie wzbudziły wśród uczniów wykłady — w liczbie 5 — o Pompei i Rzymie, bogato ilustrowane obrazami świetlnymi, wygłoszone przez naucz. E. Słuszkiewiczównę oraz 2 odczyty o Lisieux dla szkół powszechnych.

Naukę historii i geografji w klasach niższych ilustrowali odnośni nauczyciele obrazami świetlnymi, rzucanymi z barwnych kartek zapomocą epidiaskopu, przyczem uczniowie klasy IV: Aleksandrowicz, Migdał, Piotrowski i Stokłosa wygłosili dla klas niższych referaty — o Gdańsku, Wybrzeżu polskiem, o Poznaniu i o Tatrach, również z obrazami świetlnymi.

Uczniowie zakładu — klasami pod opieką wychowawców i pojedynczo zwiedzili Wystawę Regionalną powiatu bocheńskiego, urządzoną i otwartą w I połowie grudnia.

W tym roku z inicjatywy naucz. Słuszkiewiczówny urządzono w jednej z sal szkolnych wystawę robót ręcznych i rysunków, wykonanych przez uczniów, która trwała od dnia 2—8

czerwca. Dochód ze wstępów w kwocie 37.50 zł. przeznaczono na kolonję leczniczą uczniów.

Orkiestra. Nauka gry na instrumentach dętych odbywała się w 2 oddziałach. Uczniowie oddziału I, w liczbie 18, wykonywali utwory muzyczne na lekcjach 2 razy w tygodniu; oddział II, liczący 11 uczniów, przerabiał ćwiczenia według szkoły gry na trąbach i klarnetach.

Opiekunem orkiestry był prof. B. Nowak. Nauki gry na trąbach udzielał p. J. Nater, na klarnetach p. A. Lipold — członkowie orkiestry salinarnej. Dyrygentem orkiestry był M. Stecyszyn ucz. kl. VIIIb, zastępcą jego i gospodarzem F. Kornaś ucz. kl. VIIIb.

Wydatki w r. 1930/31, związane z utrzymaniem orkiestry, a mianowicie: wynagrodzenie 2 nauczycieli (ponad wynagrodzenie, wypłacane za 2 godziny tygodniowo przez Kuratorjum), przepisywanie utworów muzycznych, konserwacja instrumentów wyniosły 1002 zł. 12 gr. Pokryto je z dobrowolnych datków uczniów.

Orkiestra występowała w czasie uroczystości państwowych, szkolnych, przedstawięń „Jasełek“, podczas otwarcia Wystawy Regionalnej i t. p.

e) Wychowanie fizyczne.

W b. roku szkolnym w dziedzinie wychowania fizycznego zaszły pewne zmiany w porównaniu z latami ubiegłymi. Kierownikami wychowania fizycznego zostali mianowani pp. Kotulski i Florkiewicz, naukowo i fachowo przygotowani do swego zawodu przez Studium Wychowania Fizycznego Uniw. Jagiell. w Krakowie.

Ćwiczenia prowadzono według kombinowanych wzorców W. Sikorskiego i mjr. J. G. Thulina. Gry i zabawy według ustalonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. prawideł, zebranych przez JWP. Wizytatora Z. WYROBKĄ. Ze sportów zimowych umożliwiono młodzieży łyżwiarstwo, oddając do jej dyspozycji sztuczny tor ślizgawkowy, urządzony na dziedzińcu gimnazjalnym. W sezonie wiosennym i letnim w klasach wyższych prowadzono przygotowanie i zaprawę do lekkiej atletyki. Część lekcyj, szczególnie w okresie jesiennym i zimowym, poświęcono popularnym wykładom z dziedziny wychowania fizycznego, higieny sportu i t. p., które cieszyły się wielkim zainteresowaniem młodzieży. Ćwiczenia odbywano w sali gimnastycznej, wyposażanej w miarę możliwości w najnowsze urządzenia, na dziedzińcu szkolnym, wreszcie na boisku Sokoła i Stadjonie W. F. i P. W.

W b. r. szkolnym zorganizowano po raz pierwszy próbę sprawności o Państwową Odznakę Sportową. Na 49 uczniów, poddanych próbie sprawności, prawo do noszenia P. O. S. zyskało 38 uczniów. Jest to dowodem, że ruch na polu wychowania fizycznego w ostatnim roku nie tylko się rozszerzył i stał się wszechstronniejszym, ale też sięgnął w głąb, przynosząc w rezultacie zainteresowanie i zrozumienie młodzieży dla spraw wychowania fizycznego. Wyrazem tego zainteresowania i zrozumienia jest powołanie w grudniu 1930 r. do życia Koła Sportowego Młodzieży. Koło zogniskowało w sobie wszystkie poczynania sportowe uczniów, utworzyło i uruchomiło sekcje: łyżwiarzką, gier i zabaw, lekko atletyczną, pływacką i tenisową. Po przystosowaniu regulaminu Koła do miejscowych warunków zapowiada ono najlepsze nadzieje na przyszłość jako zwarta organizacja młodzieży tak pod względem sportowym jak i pedagogicznym. Największą troską Koła na najbliższe lata jest stworzenie warunków dla uruchomienia sekcji narciarskiej i wioślarskiej. Koło w b. r. liczyło 67 członków, opiekunem jego był p. A. Kotulski.

Harcerstwo. W roku sprawozdawczym istnieją 3 drużyny, [dwie „wilcząt“, a jedna męska], z których dwie składają się z 48 uczniów gimnazjalnych, trzecia zaś z uczniów szkół powszechnych. Opiekunem I i II drużyny jest prof. J. Stokłosa. Drużynowym I drużyny po Fabiańskim z kl. VIIIb został Kita z VIIa, drużynowym II drużyny był najpierw dh Broszkiewicz E, słuchacz U. J., następnie Piekło z kl. VIIa, obecnie zaś Wnęk z kl. VIIa; trzecią drużyną kierował najpierw Machnicki z kl. VIIIb, następnie Mach z kl. VIIa.

Praca harcerska koncentrowała się w drużynach i zastępach. Dzięki pomyślnym warunkom najlepiej rozwinęła się II drużyna męska. Zbiórki drużyny odbywały się raz w miesiącu, zbiórki zastępów raz na tydzień. Na zbiórkach przerabiano program harcerski, dążący do rozwoju zarówno fizycznego jak i moralnego członków.

W roku sprawozdawczym urządziła II drużyna obóz letni pod opieką prof. Stokłosa w Witowie (Siwiańskie Szałaszy) pod Zakopanem od 1—26 lipca, w którym wzięło udział 21 harcerzy z drużyny bocheńskiej i 12 z drużyny brzeskiej. Program obozowy wypełniono licznymi wycieczkami, na których uczestnicy obozu zapoznali się z polskimi Tatrami oraz pracą harcerską. Obóz urządzono dzięki wydatnej pomocy miejscowego K. P. H. Drużyna II

urządziła również 3-dniową wycieczkę do Szczyrzyca, 2 razy ćwiczenia nocne, oraz szereg drobniejszych wycieczek w okolicę.

W okresie Zielonych Świąt wilczęta I drużyny w liczbie 10 pod komendą Kity i opieką prof. Stokłosa urządzili 4-dniowy obóz w Dziewinie. Obóz doszedł do skutku dzięki wydatnej pomocy i gościnności WP. Żyły, państw. leśniczego w Dziewinie, oraz udzieleniu podwód przez WP. Drwołę, rotmistrza pułku taborów. Oprócz tego drużyny brały udział we wszystkich uroczystościach państwowych i lokalnych. Wspólnie z hufcem żeńskim zajęły się drużyny grobem powstańców, a 6 grudnia urządzeniem św. Mikołaja, z czego dochód obrócono na obóz letni. Współpraca i braterstwo harcerskie znalazło swoje odbicie w urządzeniu wspólnego opłatka i wieczornic, w których to uroczystościach harcerskich wzięli także udział przedstawiciele społeczeństwa bocheńskiego.

Wszystkim P. T. wyżej Wymienionym, którzy swoją życzliwą pomocą przyczynili się do rozwoju harcerstwa — składa Dyrekcja serdeczne podziękowanie.

Wojskowy hufiec szkolny, zorganizowany celem przygotowania młodzieży szkolnej do służby wojskowej, liczył 184 uczniów, fizycznie zdolnych i zdrowych, którzy ukończyli 16 rok życia.

Na program przysposobienia wojskowego składają się *a)* wychowanie fizyczne w ścisłym związku z lekcjami, objętemi programem szkolnym, *b)* szkoła strzelecka i nauka o broni *c)* granadjerka i szermierka, *d)* ćwiczenia polowe w połączeniu z terenoznawstwem i kartografią wojskową, *e)* strzelanie ostre. Kierownikiem pedagogicznym hufca był prof. A. Migdał, wyszkoleniem fachowym zajmował się p. porucznik 20 p. p. St. Skibiński, powiat. Komendant P. W.

W dniu 25 marca wygłosił prof. A. Migdał dla uczniów starszych odczyt p. t. Historia walki chemicznej od najdawniejszych czasów aż do r. 1914; nadto podczas zbiórek hufca miał wykłady o lotnictwie i gazach bojowych i zastosowaniu ich w przyszłej wojnie, na które to wykłady uczęszczali także uczniowie nie należący do hufca. Rezultatem działalności prof. Migdała jest wpisanie się prawie wszystkich profesorów i uczniów na członków L. O. P. P.

Do końca maja 1931 złożono tytułem wkładek 55710 zł., przekazane Powiat. Komitetowi L. O. P. P. w Bochni.

f) Opieka nad młodzieżą.

Troskliwą opiekę nad uczniami, mieszkającymi na t. zw. stancjach (105 uczniów na 52 stancjach) roztaczają opiekunowie klas wraz z **Komisją stancyjną**. Każdy z tych uczniów otrzymuje z początkiem roku szkolnego do wypełnienia „Wykaz stancyjny“, którego dane odnośnie do nadzorów domowych kontrolują opiekunowie klas, porównując je z wykazem osób, uprawnionych przez Komisję stancyjną do trzymania uczniów na stacji. Opiekunowie klas wraz z członkami Komisji stancyjnej zwiedzają wszystkie stancje, niektóre wspólnie z lekarzem szkolnym, aby się przekonać na miejscu, czy pomieszczenia te odpowiadają warunkom, wymienionym w regulaminie dla nadzorów domowych, którego drukowane odpisy odpowiedzialni nadzorcy otrzymali. Na podstawie spostrzeżeń umieszczonych przez opiekunów klas w wykazach stancyjnych, a także uwag udzielonych przez innych członków grona, Komisja stancyjna udziela pozwolenia na utrzymywanie uczniów, albo takiego pozwolenia odmawia i stosownie do tego ogłasza wykazy osób uprawnionych.

Bursa gimnazjalna im. Adama Mickiewicza, własność T-wa Bursy gimnaz. w Bochni, utrzymywała 50 wychowanków ze wszystkich klas pod opieką ks. Andrzeja Bogacza, prefekta Bursy, któremu w razie potrzeby służył pomocą prof. Galas lub prof. Urbanek. Celem Bursy jest wychowanie młodzieży gimnazjalnej w duchu katolickim i narodowym, oraz w miarę możliwości danie taniego utrzymania uboższym uczniom. Na utrzymanie Bursy oprócz miesięcznej opłaty ks. Prefekta i wychowanków składają datki członkowie T-wa, Przyjaciele i Dobrodzieje Bursy, a najwięcej P. T. Duchowieństwo, składając na ten cel ofiary od siebie i swoich parafjan. Bezpłatne utrzymanie dawała Bursa trzem uczniom, za darmo obiady dwom biednym uczniom. Osobne roczne sprawozdanie, drukowane nakładem Tow. Bursy, daje dokładny obraz działalności T-wa i jego Zarządu na polu opieki i wychowania młodzieży gimnazjalnej.

Pomoc koleżeńska uczniów pod zarządkiem profesorów: ks. A. Bogacza, Nowaka, Tyczki i Urbanka. Ogólny dochód (ofiary: N. N., ks. A. Bogacza, składki uczniów w kwocie 250 zł) wynosił 436 70 zł; rozchód 436 70 zł (zapomogi dla ubogich uczniów na ubranie i obuwie; leczenie ucznia kl. VIIIa; częściowe pokrycie kosztów operacji ucznia kl. IIa).

Ofiarowane przez WPP. Freudenheimów, przez p. prof. Br. Nowaka, przez niektórych uczniów — za zezwoleniem ich

rodziców — i przez ks. A. Bogacza w naturze części ubrań i obuwi — rozdano biednym uczniom. — Wszystkim Ofiarodawcom i Dobrodziejom Zarząd Pomocy koleżeńskiej składa gorące „Bóg zapłać!“.

Jako „Żywy Pomnik“ dziesięciolecia odzyskania niepodległości — urządzono w czasie ubiegłych wakacyj drugą z rzędu kolonję leczniczą dla 30 uczniów i 5 uczennic zakładu w Chłapowie nad polskim morzem, pod opieką dyrektora zakładu, prof. J. Fischerowej i naucz. E. Słuszkiewiczówny.

Pięciodniowy pobyt nad morzem okazał się bardzo korzystnym tak pod względem zdrowotnym jak i naukowo-wychowawczym. Młodzież bowiem korzystała nie tylko z plaży, powietrza i kąpeli, ale poznała całe wybrzeże, odbywając wycieczki bądź piesze, bądź też łódkami czy okrętem. Z większych wycieczek wymienić należy Gdańsk, Gdynię, Hel, Rozewie — a wszędzie zebrało się takie bogactwo wrażeń, że młodzież nie zapomni tego nigdy. Szczególnie cenną była dla niej wycieczka do portu w Gdyni, którego urządzenia dzięki uprzejmości oficerów marynarki — mogła młodzież nasza szczegółowo poznać. O ogromie dokonanych prac nabrała pojęcia zwłaszcza przez porównanie urządzeń portowych gdyńskich z odnośnymi urządzeniami w Gdańsku.

Gdańsk poznało się dzięki organizacji akademickiej, która nie szczędziła trudów, aby młodzież naszą zaznajomić ze wszystkimi pamiątkami z polskiej przeszłości miasta. W Rozewiu zaś poznała młodzież dokładnie urządzenie latarni morskiej. Jednem słowem korzyść była wszechstronna, zwłaszcza że wakacje zakończono jeszcze całodziennym pobytem w Poznaniu, połączonym ze zwiedzeniem wystawy Kom. Tur. oraz zabytkowych gmachów miasta.

Dodać należy, że kilkunastu uczniów korzystało z kolonji zupełnie za darmo, inni płacili rozmaite kwoty zniżone a tylko kilku najzamożniejszych złożyło całą opłatę, która wraz z kosztami podróży i wycieczek wynosiła zaledwie 110 zł od ucznia. Mogła zaś ta opłata być tak niską tylko dzięki urządzeniu kolonji, opartemu na przewidzianej z góry współpracy wszystkich jej uczestników.

Wykazany w sprawozdaniu, drukowem za rok 1929/30, fundusz 1764 zł powiększył się do kwoty 3894⁵⁵ zł [datek dra W. Krupy: 219³⁷ zł, datek kilku osób z grona prof.: 112 zł, procenta od kapitału umieszczonego w M. K. O.: 54³⁹ zł, od uczestników kolonji: 1744⁷⁹ zł]. Wydatki na kolonję wyniosły: 3765⁴⁹ zł. Pozostało na rok 1930/31: 129⁰⁶ zł.

Kwota ta powiększyła się w b. r. szk. do sumy 1572⁹⁴ zł [składka uczniów: 21381 zł, procenta: 8⁶⁷ zł, datek dra W. Krupy: 170²⁸ zł, datek p. S. Freudenheima: 10 zł, uczestnicy zeszłorocznej kolonji: 687 zł, dochód z wieczorku 3 majowego 308⁶⁰ zł, dochód z wystawy robót i rysunków 37⁵² zł].

Wszystkim tym, którzy swą pracą czy ofiarami pieniężnymi przyczynili się do powodzenia kolonji Dyrekcja na tem miejscu składa serdeczne podziękowanie.

W b. r. będzie urządzona podobna kolonja w Tyliczu koło Krynicy.

Rozpoczęte przed 4 laty wydawanie ciepłych śniadań dla biednej młodzieży kontynuowano w dalszym ciągu przez cały rok szkolny. Korzystało ze śniadań 20 uczniów bezpłatnie. Wydatki na ten cel w kwocie 392⁰⁸ zł pokryły dobrowolne datki niektórych członków grona. Wydawaniem śniadań zajmowały się w czasie wielkiej pauzy naucz. Słuszkiewiczówna i Tryszczylówna.

Do zakładu uczęszcza 129 uczniów nie mieszkających w Bochni, z których dojeżdża koleją codziennie od strony Rzewawy 26, od strony Kłaja 16; reszta w liczbie 87 dochodzi codziennie z różnych okolic Bochni. Nadzór nad uczniami dojeżdżającymi powierzyła Rada Ped. 2 starszym, godnym zaufania uczniom, a Dyrekcja wyznaczyła im jedną salę w zakładzie, jako poczekalnię przed nauką i po nauce do odjazdu pociągu.

Fundusz na budowę kościoła szkolnego.

Z końcem roku 1929/30 wynosił fundusz . . .	35869 ⁹⁷ Zł
Datki uczniów przy wpisach na rok 1930/31 . . .	1102 [—] „
Uczniowie kl. VIIa i VIIb, nieprzyjęte przez ks. Bogacza . . .	20 [—] „
Uczniowie kl. VIIa	10 ³⁴ „
Uczniowie szkoły im. Jachowicza za pośrednictwem naucz. WP. Kazimierzy Pietrzykowskiej	37 ²¹ „
Przew. Ks. Dr. Władysław Kuc	50 [—] „
WP. Hexlówna Marja, nieprzyjęte przez dra W. Krupę	10 [—] „
„ Olejakowa Antonina	20 [—] „
„ ś. p. Paciorek Tadeusz	40 [—] „
„ Wełna Władysław	10 [—] „
„ N. N. za pośrednictwem Przew. Ks. Bogacza	100 [—] „
Do przeniesienia	37269 ⁵² Zł.

Z przeniesienia . . .	37269'52	Zł.
WP. N. N. za pośrednictwem Dyrekcji zakładu . . .	500'—	„
Datki drobniejsze (WWPP.: Kądziela T. 2, Marszałkówna M. 5, Stanik J. 3, uczniowie kl. VIa 7'20, inni uczniowie 5)	22'20	„
T. S. L. za wyświetlanie obrazów podczas 5 odczytów .	50'—	„
Składki w kościele w dniu 2 września i 13 listopada .	91'30	„
Dochód z wieczorku listopadowego (wraz z ofiarowaną przez Magistrat opłatą od widowisk 11'70) . .	219'55	„
Dochód z Jasełek (wraz z opłatą Magistr. 86'80) . .	1231'95	„
„ z odczytów WP. Płomieńskiego E. i Słuszkiewiczówny E.	31'80	„
Dochody różne drobne Dyrekcji (druki, lampa kwarc.)	211'10	„
Za sprzedane kupony dolarówek	24'42	„
Procenta od kapitału	2586'01	„
	<hr/>	
Razem na rok 1931/32 . . .	42237'85	zł.

Prócz tego posiada fundusz: w złocie 290 Koron austr.; w srebrze 120 Koron, 9 guldenów, 2 $\frac{1}{2}$ rubla i 25 sztuk drobnych monet austr., niem. i rosyjskich, nadto dolarówkę, ofiarowaną przez uczniów kl. VIIIa w r. 1927/28.

Wszystkim wyżej wymienionym P. T. Ofiarodawcom składa Dyrekcja zakładu serdeczne podziękowanie.

Nekrolog.

WŁADYSŁAW JAWORSKI

uczeń kl. VIII,

po długich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami — zasnął w Panu dnia 23-go listopada 1930 r., w 19-tej wiosnie życia.

Pokój Jego duszy!

VI. Statystyka egzaminów dojrzałości odbytych w roku sprawozdawczym.

Egzamin dojrzałości złożyli:

w terminie wiosennym, w dniach od 1 do 8 czerwca 1931 r.:

KLASA VIIIa.

Broszkiewicz Michał, ur. 20 sierpnia 1910 w Kurowie.
Geratowski Jan Maciej, ur. 30 stycznia 1911 w Bochni.
Göttinger Stanisław Franciszek, ur. 18 listopada 1913 w Bochni.
Hojarski Czesław Antoni, ur. 19 maja 1907 w Bochni.
Jakober Josua, ur. 9 maja 1913 w Tuchowie, rel. mojż.
Janik Adam Antoni, ur. 26 marca 1913 w Nowym Sączu.
Jarosz Jan Józef, ur. 12 września 1912 w Bogucicach.
Kołodras Julian Tomasz, ur. 5 stycznia 1911 w Wiśniczu Nowym.
Leśniak Stanisław, ur. 6 kwietnia 1911 w Lubomierzu.
Lohn Zbigniew Jan Józef, ur. 1 czerwca 1913 w Książnicach.
Mączka Leon Józef, ur. 12 grudnia 1913 w Królówce.
Oleś Edward, ur. 6 października 1913 w Bochni.
Osika Józef, ur. 10 marca 1912 w Bochni.
Piekło Edward Jerzy, ur. 30 września 1913 w Bochni.
I. zbyś Mieczysław Stanisław, ur. 4 marca 1911 w Jodłówce.
Pytłosz Jerzy Antoni, ur. 23 maja 1908 w Bochni.
Reinoch Adam, ur. 12 kwietnia 1913 w Bochni.
Ryba Jan Piotr, ur. 23 czerwca 1913 w Trzcanie.
Słonina Franciszek, ur. 2 kwietnia 1911 w Okulicach.
Stillmann Naftali Majer, ur. 22 czerwca 1912 w Bochni, rel. mojż.
Szewczyk Edward Franciszek, ur. 12 sierpnia 1913 w Bochni.
Szydłowski Edward Piotr, ur. 26 września 1911 w Borku.
Zegiel Ferdynand, ur. 20 stycznia 1911 w Drwini.
Dzielska Ludmiła Aniela, ur. 21 kwietnia 1912 w Bochni.
Landfischówna Halina, ur. 22 paźdz. 1912 w Bochni, rel. mojż.
Pudelska Zofja, ur. 21 stycznia 1913 w Bochni.
Wojtowiczówna Zofja Marjanna, ur. 14 grudnia 1912 w Padwi.
Berglassówna Ernestyna, ur. 23 grud. 1911 w Bochni, rel. mojż. (pryw.).
Fenczynówna Marja Tekla, ur. 8 marca 1907 w Bochni, (pryw.).

KLASA VIIIb.

Bigaj Stanisław, ur. 1 stycznia 1910 w Boczowie.
Bujak Jan, ur. 7 maja 1911 w Dąbrówce.
Czubek Edward Henryk, ur. 16 lipca 1913 w Baczkanie.

- Dreścik Bolesław Franciszek, ur. 25 czerwca 1911 w Bochni.
Fabiański Bogusław Marjan Henryk, ur. 28 września 1913 w Bochni.
Fiołek Władysław Wincenty, ur. 6 października 1909 we Wrzępi.
Hein Kazimierz Marja Antoni, ur. 7 lipca 1913 w Bochni.
Kita Marjan Antoni, ur. 15 sierpnia 1909 w Nowym Korczynie.
Kłósek Józef, ur. 14 marca 1912 w Trzcianie.
Kłósek Stanisław, ur. 14 października 1912 w Trzcianie.
Koczanowski Jan, ur. 15 września 1912 w Majkowicach.
Kucharczyk Karol, ur. 5 listopada 1912 w Wiśniczu Nowym.
Kuchno Antoni Marjan, ur. 8 grudnia 1910 w Bochni.
Machnicki Stanisław Józef Wiktor, ur. 1 listopada 1913 w Bochni.
Madej Stanisław Adam, ur. 7 maja 1913 w Poszynie.
Mazurek Jan Władysław, ur. 28 stycznia 1913 w Baczkowie.
Pilch Feliks, ur. 12 stycznia 1911 w Dołuszycach.
Raab Leon, ur. 11 kwietnia 1912 w Dąbrówce Morskiej, rel. moż.
Sapiński Stanisław Franciszek, ur. 18 sierpnia 1909 w Kosowie.
Słonecki Alfred Rudolf Józef, ur. 29 lipca 1911 w Kamionnej.
Słowik Marjan Jan, ur. 25 stycznia 1911 w Wiśniczu Nowym.
Steczyszyn Michał Piotr, ur. 9 października 1911 w Szczurowej.
Szewczyk Marjan Jakób, ur. 25 lipca 1910 w Bochni.
Szostak Teofil, ur. 3 czerwca 1913 w Świdówce.
Świątek Rafał Franciszek, ur. 19 lipca 1912 w Wiśniczu Nowym.
Świątek Teofil Andrzej, ur. 21 listopada 1913 w Wiśniczu Nowym.
Trzupek Robert Ludwik, ur. 14 grudnia 1912 w Mstowie.
Utrata Emil Paweł, ur. 20 listopada 1909 w Trawnikach.
Wanderer Natan, ur. 4 sierpnia 1910 w Bochni, rel. moż.
Zawadzki Zbigniew Ludomir, ur. 6 lutego 1910 w Ciągowicach.
Albińska Marja Jadwiga Elżbieta, ur. 13 marca 1912 w Huczku.
Korpalówna Marja Kunegunda, ur. 24 lutego 1913 w Bochni.
Popielakówna Wanda Marja, ur. 29 października 1907 w Bochni.
Przybyłowiczówna Krystyna Stanisława Antonina, ur. 20 sierpnia 1912 w Drohobyczu.
Szlankówna Janina Marja, ur. 3 grudnia 1909 w Bochni.

Reprobowano 3 uczniów; z powodu ujemnego wyniku wypracowań pisemnych nie dopuszczono do egzaminu ustnego 4 uczniów i 2 uczennice; 1 uczennica wycofała podanie przed egzaminem ustnym.

Egzamin odbył się pod przewodnictwem dyrektora zakładu.

Tematy wypracowań piśmiennych:

- a) z języka polskiego: 1) Którzy z autorów i w jaki sposób poruszali zagadnienie państwowości polskiej?
2) Obrona warstw upośledzonych w twórczości naszych pisarzy po r. 1863.
3) Ideały młodzieży w r. 1830 i 1930.
- b) z historii: 1) Dążności narodowościowe w XIX wieku i ich spełnienie po wojnie światowej.
2) Dziejowe współżycie polsko-litewskie (w pięćsetlecie śmierci Witolda 1430 — 1930).
3) Rola Prus Wschodnich w historii państwa polskiego.
- c) z języka łacińskiego: Filip, król macedoński, wysłał do Hannibala posłów celem zawarcia przymierza.
- d) z matematyki: 1) Pewien służący otrzymał za pierwszy rok po wstąpieniu na służbę 360 zł, za każdy dalszy rok otrzymywał o 60 zł więcej niż za poprzedni. Przez ile lat pozostawał w służbie i ile otrzymał za ostatni rok, gdy w sumie przez cały czas wypłacono mu 7260 zł.
2) Trójkąt o boku $c = 3,7$ dm i o kątach przyległych $\alpha = 54^{\circ}36'$ i $\beta = 32^{\circ}12'$ obraca się dokoła boku danego. Obliczyć powierzchnię i objętość bryły powstałej z obrotu.
-

VII. Statystyka uczniów z końcem roku sprawozdawczego.

(Cyfry dopisane u góry oznaczają prywatystów i prywatystki, u dołu — zwyczajne uczennice).

T y t u ł y	K l a s a												Razem				
	I		II		III		IV		V		VI			VII		VIII	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		a	b	a	b
I. Liczba uczniów:																	
wpisanych na rok sprawozd.	60 ¹	47	24	30 ¹	30	41	40	40	40	39	27 ¹	27	28 ₆	34 ¹	31 ³	30 ₆	528 ⁷ ₁₇
ubyło w ciągu roku	6	4	6	1	1	3	4	—	2	4	2	1	2	1	1	—	38
przeszło na prywatystów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostało z końcem roku	54 ¹	43	18	29 ¹	29	38	36	36	38	35	25 ¹	26	26 ₆	33 ¹	30 ³ ₅	30 ₆	490 ⁷ ₁₇
II. Religja:																	
katolicka obrz. łacińskiego	53 ¹	42	18	25 ¹	27	36	34	34	35	35	25 ¹	26	26 ₆	29 ¹	27 ¹	28 ₆	466 ⁵ ₁₆
„ „ greckiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ ormiańskiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ewangelicka (augsb.)	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ (helw.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
mojżeszowa	1	1	—	3	2	2	2	2	2	—	—	—	—	4	3 ² ₁	2	22 ² ₁
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	54 ¹	43	18	29 ¹	29	38	36	36	38	35	25 ¹	26	26 ₆	33 ¹	30 ³ ₅	30 ₆	490 ⁷ ₁₇
III. Narodowość:																	
polska	53 ¹	42	18	26 ¹	27	36	34	34	36	35	25 ¹	26	26 ₆	29 ¹	27 ¹	28 ₆	468 ⁵ ₁₆
ruska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
żydowska	1	1	—	3	2	2	2	2	2	—	—	—	—	4	3 ² ₁	2	22 ² ₁
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	54 ¹	43	18	29 ¹	29	38	36	36	38	35	25 ¹	26	26 ₆	33 ¹	30 ³ ₅	30 ₆	490 ⁷ ₁₇

Tytuł	K l a s a												Razem				
	I		II		III		IV		V		VI			VII		VIII	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		a	b	a	b
IV. Klasyfikacja:																	
ogólny postęp bardzo dobry	2	6	—	—	2	3	4	2	4	2	2	3	0 ₃	2	5 ₃	5 ₁	42 ₇
„ „ dobry . . .	13	13	8	12	12	12	4	5	7	9	3	3	11 ₂	10	11 ₂	18 ₅	138 ₂₇
„ „ dostateczny .	28 ¹	18	10	14 ¹	14	14	18	26	19	17	13	16	14 ₁	15	14 ₂	7	243 ₃₈
„ „ niedostatecz.	11	6	—	1	—	—	12	3	8	7	8	4	1	5	—	—	66
przeznaczeni do egz. uzupełn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
nieklasyfikowani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0 ¹	—	—	—	—	—	0 ²
Razem	54 ¹	43	18	29 ¹	29	29	38	36	38	35	25 ¹	26	26 ₆	33 ¹	30 ₅	30 ₆	490 ¹⁷
V. Miejsce zamieszkania rodziców:																	
w siedzibie zakładu	19	12	9	16 ¹	9	9	17	15	17	15	13	9	9 ₅	14 ¹	14 ₃₄	8 ₆	208 ⁵¹⁵
w powiecie, w którym jest zakład	33 ¹	28	9	8	17	17	16	8	16	20	9	14	15	18	14 ₁	20	246 ¹¹
w innych powiatach Polski .	2	2	—	5	3	3	5	3	5	—	3 ¹	3	2 ₁	1	2	2	35 ¹¹
za granicą	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	54 ¹	43	18	29 ¹	29	29	38	36	38	35	25 ¹	26	26 ₆	33 ¹	30 ₅	30 ₆	490 ¹⁷

T y t u ł	K l a s a												Razem				
	I		II		III		IV		V		VI			VII		VIII	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		a	b	a	b
IV. Zatrudnienie rodziców:																	
rolnicy-ziemianie (własc. i dzierżawcy większych majątków)	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rolnicy-właścianie (właściciele mniejszych obszarów) . . .	22	6	5	8	10	6	12	12	1	4	11	—	—	—	—	—	—
samodzielni przemysłowcy . . .	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” rzemieślnicy . . .	1	—	—	—	2	4	2	2	1	—	—	—	1 ₂	2	2	2	—
” kupcy . . .	—	—	1	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	0 ²	1	—
pracownicy rolni . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
” przemysł. i rękodz. . .	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
” handlowi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
wolne zawody umysłowe (lekarze, adwokaci i t. p.) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
wojskowi czynni . . .	1	—	2	4	1	—	1	1	1	—	—	2	3	—	1	1	16
urzędnicy państwowi, samorządowi i prywatni . . .	—	—	0 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 ¹
niżsi funkcjonariusze państw., samorząd. i prywat. . .	12 ¹	8	7	3	8	8	7	5	7	5 ¹	4	4 ₃	5	4 ₂	3	3	86 ^{2, 5}
emeryci . . .	13	2	8	5	8	6	10	5	5	7	2	5	4	4 ₁	7 ₃	4 ₁	88 ⁴
właściciele realności miejskich	3	4	3	3	6	3	2	6	2	7	6	4 ₁	2	0 ¹	4 ₃	57 ^{1, 1}	—
inne zawody . . .	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2 ₁	—	—	8 ₁
steroty zupełne . . .	—	—	1	1	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Razem	54 ¹	43	29 ¹	29	38	36	38	35	35	25 ¹	26	26 _k	33 ¹	30 ^{3, 5}	30 _k	490 ^{7, 17}	—

VIII. Wykaz uczniów i uczennic w roku sprawozdawczym.

Uczniowie z postępowaniem ogólnym bardzo dobrym oznaczeni odmiennym drukiem.
 „ „ „ „ dobrym i dostatecznym wymienieni pod a;
 (umieszczone obok nazwiska w nawiasie przedmiot
 oznacza postęp niedostateczny z tego przedmiotu).
 „ nieklasyfikowani wymienieni pod b.
 „ przeznaczeni do egzaminu uzupełn. wymienieni pod c.
 „ z postępowaniem ogólnym niedostatecznym wymienieni pod d.

KLASA I (61).

a. Arłamowski Stanisław	Piec Jan Piotr
Bajda Paweł	Pieprzyk Tadeusz (niem.)
Biernat Józef	Piszczyk Andrzej
Bochus Stanisław	Przybyś Tadeusz
Dobranowski Wiktor (niem.)	Rusin Mieczysław
Drwota Andrzej	Serafin Józef (pol.)
Dźwigaj Edward	Słowik Józef (niem.)
Fidor Eugenjusz	Sobos Tadeusz (pol.)
Hartmann Feiweł (geogr.)	Spieszny Michał (hist.)
Kieliszek Marjan (niem.)	Szeliga Jan (pol.)
Kobyłański Tadeusz	Szklarzewicz Stanisław
Kociołek Józef (pol.)	Śliwiak Adam
Kociołek Zygmunt	Śmiałek Stefan (geogr.)
Konaszewski Stefan (pol.)	Tatara Mieczysław (niem.)
Kowal Eugenjusz	Winiarski Wiesław
Kuchnik Antoni	Wróbel Eugenjusz
Lekki Tadeusz	Zduleczny Jan
Łysek Józef	b. Biłos Bolesław (wyst. 6/XII)
Madej Józef	Dyląg Jan (wyst. 6/XII)
Maliszczak Marjan	Dyląg Stefan (wyst. 6/XII)
Marzec Witold (niem.)	Kopacz Antoni (wyst. 30/IV)
Napieracz Józef	Piotrowski Jan (wyst. 15/IV)
Norek Edward	Puchała Tadeusz (wyst. 6/XII)
Olszewski Adam	d. Chyl Stanisław
Ostruszka Edward (pol.)	Czamara Józef
Pajdak Bronisław (prywat.) (niem.)	Duch Mieczysław
Piec Jan (pol.)	Gardziel Franciszek

Góra Juljan
 Hubczenko Bogusław
 Kaim Tadeusz
 Majta Piotr

Stryczek Józef
 Włodarczyk Józef
 Włodarczyk Władysław

KLASA IIa (47).

a. Banach Władysław
Brzegowy Feliks
 Bursztyn Kazimierz
 Cabała Tadeusz (niem.)
 Cybura Władysław
 Fajner Józef
 Fortuna Franciszek
 Hojarski Włodzimierz
Janas Władysław
 Jawień Władysław
 Kaim Piotr
 Kasprzyk Franciszek
 Klimek Bronisław
Kmieciak Antoni
Kościółek Jan
Krzywda Henryk
 Kusto Władysław
 Mistat Stefan
 Mleczek Władysław
 Nosalski Bolesław
 Pagacz Józef
 Pankiewicz Adam (hist.)
 Piech Eugenjusz (niem.)
 Podolowski Franciszek

Romański Leszek (niem.)
 Rupnowski Władysław
 Sowieński Kazimierz
Sroka Tadeusz
 Stokłosa Lesław
 Szott Tadeusz
 Wojas Władysław
 Wroniewicz Lucjan (niem.)
 Wyrwa Leon (niem.)
 Zdebski Juljan (niem.)
 Zielonka Kazimierz (niem.)
 Zygiel Stefan (hist.)
 Żyła Adam (niem.)
 b. Janicha Władysław (wyst. 28/X)
 Kossowski Tadeusz (wyst. 17/IV)
 Kowalski Tadeusz (wyst. 30/XI)
 Marszałski Czesław (w. 30/III)
 d. Asboth Zygmunt
 Derendal Andrzej
 Ignacyk Józef
 Mostek Władysław
 Samek Feliks
 Więcek Jan

KLASA IIb (24).

a. Chmieliński Zbigniew (niem.)
 Daniec Franciszek (geogr.)
 Gajewski Tadeusz
 Gondek Tadeusz (geogr.)
 Grabski Jan (niem.)
 Jagielka Ludwik
 Komasa Władysław

Krawiec Stefan (niem.)
 Leżanka Władysław
 Mach Władysław
 Majewski Zbigniew
 Mączka Bolesław (pol.)
 Paciorek Zbigniew
 Pajdak Marjan

Przepiórka Józef	Hołota Karol (wyst. 23/III)
Pudło Władysław (mat.)	Kawalerczyk Aleks. (wyst. 3/II)
Rychter Bolesław (niem.)	Lewicki Marjan (wyst. 24/III)
Tara Jan	Marszałek Henryk (wyst. 16/III)
b. Głód Fryderyk (wyst. 7/XI)	Michalik Kazimierz (wyst. 16/III)

KLASA IIIa (31).

a. Austerweil Jeremjasz	Pałkowski Antoni (mat.)
Benesz Andrzej	Piro Mieczysław (niem.)
Choraży Edward	Płaczek Jan (niem.)
Cierniak Stanisław	Podgórzec Włodzimierz (niem.)
Drwotówna Zofja (pryw.) (mat.)	Rogoż Marjan
Freudenheim Jerzy	Sobol Stefan
Greniuch Feliks	Stanek Stanisław
Gut Władysław (mat.)	Stiel Henryk
Gwóźdź Stanisław	Tesch Kazimierz
Jaworski Jacek	Waśniowski Franciszek
Kaim Fryderyk	Wąs Franciszek (niem.)
Kmiecik Andrzej	Wójcik Stefan
Kowalski Stefan	Żyła Władysław (niem.)
Kułaga Władysław	b. Bodnar Antoni (wyst. 3/IX)
Lichtig Teodor	d. Lewicki Zygmunt
Ludkowski Piotr (niem.)	

KLASA IIIb (30).

a. Boryczko Józef	Piechnik Władysław
Cieśla Józef	Płader Stefan (niem.)
Dziedzic Leon	Prokop Jerzy
Fabiański Stanisław	Przybyłowicz Stanisław
Gajowski Tadeusz	Rutkowski Władysław
Grzywacz Karol	Sadulski Edward
Kępa Bronisław	Stachowicz Antoni (niem.)
Kępa Józef	Stańczewski Władysław (niem.)
Klasa Franciszek (niem.)	Stasik Julian (geogr.)
Kołodras Józef (niem.)	Wieciech Józef
Krzyżanowski Adam (niem.)	Wodzisławski Hillel
Liszka Stanisław	Wszolek Tadeusz (matem.)
Marzec Józef	Wyrwa Adolf (niem.)
Mazgaj Mieczysław (niem.)	Zwetschkenstiel Hugo
Olszewski Władysław	b. Rachfalski Feliks

KLASA IVa (41).

a. Bajda Henryk (łac.)	Stabrawa Leopold (łac.)
Bukowski Stanisław (matem.)	Stokłosa Mieczysław
Derendał Tomasz	Turakiewicz Andrzej
Gurbiel Józef	Wojas Kazimierz
Kmiecik Jan	Zajac Walenty (matem.)
Kurczak Stanisław (hist.)	b. Hubczenko Czesław (w. 30/IV)
Kwaśniewski Zdzisław	Olszewski Michał (wyst. 30/IV)
Lech Jan (matem.)	Piotrowicz Stefan (wyst. 30/IV)
Malinowski Aleksander	d. Aftergut Chaim
Marszałek Jan	Gawłowicz Józef
Mięso Jan (niem.)	Gottlieb Samuel
Możdżeń Andrzej	Klasa Mieczysław
Mucha Władysław	Kłusakiewicz Władysław
Padykuła Karol	Kruczek Marjan
Pajdak Eugenjusz (łac.)	Olszewski Franciszek
Paschek Franciszek	Palczewski Jan
Piekło Mieczysław (matem.)	Ryncarz Antoni
Pilarz Tadeusz	Słowik Jan
Piotrowski Wiktor (łac.)	Turczyniak Włodzimierz
Pysar Zdzisław (niem.)	Zachara Kazimierz
Ryncarz Tadeusz (niem.)	

KLASA IVb (40).

a. Aleksandrowicz Jerzy	Kruk Władysław (matem.)
Błajda Czesław	Kulik Józef
Czerwiec Stanisław (niem.)	Kutschera Jan (matem.)
Dobesz Jan (łac.)	Majdański Kazimierz
Dziekan Józef	Majewski Józef
Dzielski Wiesław	Międzik Józef (pol.)
Florczyk Tadeusz	Migdał Edward
Godłowski Leszek	Mróz Józef
Jaszczyński Czesław (matem.)	Nowak Władysław (matem.)
Jonak Wilhelm	Pakosz Władysław
Kasprzyk Walerjan (łac.)	Pankiewicz Tadeusz
Kauer Kazimierz	Piech Roman (łac.)
Kołdras Aleksander (łac.)	Róg Józef (matem.)
Kornaś Bolesław (matem.)	Sattler Kalman (pol.)
Kowalczuk Tadeusz (matem.)	Skoczeń Michał (matem.)

Skorupa Włodzimierz	Piątkowski Leon (wyst. 28/IV)
Szljajber Marjan	Turek Wacław (wyst. 30/IV)
Świerczyński Zdzisław (niem.)	d. Feniger Józef
b. Biernat Michał (wyst. 30/IV)	Strzałka Józef
Groblicki Fran. (wyst. 30/XI)	Zięba Bolesław

KLASA Va (40).

a. Bajda Wojciech (niem.)	Ryncarz Józef (niem.)
Bogusz Jan	Stawiarski Adam
Bryg Włodzimierz	Stępniewski Edward
Brzeg Władysław	Stiel Józef
Cierniak Tadeusz (niem.)	Świgost Franciszek
Dołycki Stefan (niem.)	Tabor Eugenjusz (niem.)
Drabik Tadeusz	Targownik Kalman
Fiderkiewicz Bronisław (niem.)	Zieliński Franciszek (matem.)
Gawłowicz Wojciech (niem.)	Wandasiewicz Leon
Gut Jan (hist.)	Żurek Jan (niem.)
Jagielka Władysław (niem.)	b. Kuciel Stanisław (wyst. 30/I)
Janotka Henryk	Trepa Andrzej (wyst. 14 IV)
Łacny Jan	d. Czesak Franciszek
Mróz Franciszek	Dobranowski Józef
Obora Józef	Krajewski Czesław
Orzeł Stefan (niem.)	Leśniowski Piotr
Piech Bolesław	Moroński Antoni
Poppek Tadeusz	Niedziela Karol
Popiołek Stefan	Piszczyk Marjan
Pudelski Józef	Stolarczyk Adam

KLASA Vb (39).

a. Chominiec Kazimierz (łac.)	Kozub Henryk (łac.)
Czuma Józef (niem.)	Kruczek Jan
Drzymuchowski Władysław	Kufta Jan
Dyczkowski Włodzimierz	Kukła Marjan
Frączek Emil	Matusz Jan
Furmański Stanisław	Migdał Juljan
Kica Stanisław	Olszowy Mieczysław (niem.)
Komasa Michał	Reinoch Adolf (matem.)
Kozik Leszek	Romanowski Franciszek (niem.)
Kozłowski Leon	Seruga Emil

Sowieński Bolesław (matem.)	Szwed Leon (wyst. 30/IV)
Stabrawa Ludwik	Windisch Józef (wyst. 30/IV)
Stroński Piotr	d. Kociołek Karol
Szljajber Kazimierz (pol)	Majcher Kazimierz
Truś Władysław	Puzia Józef
Turlej Józef (łac.)	Robak Robert
Zięba Franciszek	Rychter Mieczysław
Żurek Stanisław	Sobol Włodzimierz
b. Kolawiński Mieczysł. (w. 30 IV)	Stecki Stefan
Malaga Jan (wyst. 30/IV)	

KLASA VIa (28).

a. Bachler Antoni (niem.)	Szwab Henryk (niem.)
Bartnik Mieczysław (niem.)	Turczyniak Jan
Gurbiel Wilhelm	Żyła Kazimierz
Janotka Jerzy	b. Tomaszek Józef (wyst. 22/IX)
Kaim Stanisław	Wojczyński Juljan (wyst. 14/V)
Łyszczarz Stefan (niem.)	c. Nowotarski Stanisław
Pawełek Marjan	d. Chełmecki Czesław
Piec Władysław (niem.)	Kułaga Juljan
Rydz Adam (niem.)	Piotrowski Michał
Sawczuk Emil	Roman Antoni
Schwarz Franciszek	Serafin Józef
Szeliga Tadeusz (niem.)	Strohschneider Tadeusz
Szewczyk Władysław	Styczeń Jan
Szlamka Mieczysław	Zawadzki Władysław

KLASA VIb (27).

a. Batko Józef	Plebańczyk Jan (niem.)
Duda Tadeusz (niem.)	Pukło Aleksander (łac.)
Florczyk Józef	Rafalski Augustyn (hist.)
Gaik Tadeusz	Rębilas Stefan (hist.)
Kępa Henryk	Sora Jan (pol.)
Kłęk Tadeusz (łac.)	Stabrawa Władysław (niem.)
Krawczyk Andrzej	Stańdo Ludwik
Krawczyk Michał	Stochel Józef
Kusionowicz Mieczysł. (niem.)	Szewczyk Antoni (niem.)
Kwapniewski Jerzy	Wilk Jan (niem.)
Piwowarczyk Józef	Włodek Roman

b. Łącki Zdzisław (wyst. 7/II)	Peterson Stanisław
d. Dziduszko Stefan	Siarzewski Bolesław
Mączka Tadeusz	

KLASA VIIa (34).

a. Cierniak Jan	Mucha Waław (matem.)
Czachor Józef (matem.)	Pachutówna Marja
Fenczyn Stefan	Pancerzówna Marja (niem.)
Frączek Józef (niem.)	Rosiek Mieczysław
Grzesik Władysław	Rusinówna Wanda
Inwałd Józef (łac.)	Setner Henryk (matem.)
Iskierski Władysław (łac.)	Seweryn Jan
Janotka Mieczysław	Szklarzewicz Zygmunt
Jędrzejowska Elżbieta	Tabor Stanisław
Kicia Zbigniew	Wilczyńska Marja
Kita Władysław	Winiarski Adam (niem.)
Kłusakiewicz Michał (matem.)	Wnęk Stanisław (łac.)
Kucówna Antonina	Ziemia Bogusław (matem.)
Kutschera Zbigniew	Zięba Michał, (niem.)
Mach Henryk	b. Huminiłowicz Wład. (w. 30/III)
Małaga Stanisław (niem.)	Kądziała Teofil (wyst. 26 IX)
Mitera Marjan (łac.)	d. Gregorowicz Kazimierz

KLASA VIIb (34).

a. Czuma Ludwik	Piekło Kazimierz
Dzięgiel Michał	Plebańczyk Stanisław
Gałka Władysław	Płachciński Jan
Gutfreund Kalman	Płachno Kazimierz (matem.)
Kaczmarczyk Franciszek	Przyborowski Jan
Kaczmarczyk Władysław	Rosenbaum Norbert
Karpf Tadeusz (łac.)	Stal Józef
Klimek Mieczysław	Trecz Marjan
Kulas Karol	Więckowski Michał
Kunze Józef	Wolf Dawid
Kwapniewski Jan	b. Walosek Wład. (wyst. 30/IV)
Lech Tadeusz (matem.)	c. Nowak Józef
Łucyków Adam	d. Białek Włodzimierz
Migdał Ludwik (matem.)	Gajec Marjan
Nabielec Marjan	Jakubowicz Szymon
Pagacz Bolesław	Kornaś Feliks
Pawełek Wojciech (matem.)	Stal Franciszek

KLASA VIIIa (39).

a. Berglassówna Ernestyna (pryw.)	Mendrych Franciszek
Broszkiewicz Michał	Norek Wojciech
Cabak Franciszek	Oleś Edward
Chmielińska Irena	Osika Józef
Dzielska Ludmiła	Piekło Edward
Fenczynówna Marja (pryw.)	Przybyś Mieczysław
Geratowski Jan	Pudelska Zofja
Göttinger Stanisław	Pyłtosz Jerzy
Hojarski Czesław	Reinoch Adam
Jakober Josua	Ryba Jan
Janik Adam	Słonina Franciszek
Jarosz Jan	Sternówna Sara (pryw.)
Kaczmarczyk Jan	Stillmann Naftali
Kołodras Juljan	Szewczyk Edward
Landfischówna Halina	Szydłowski Edward
Leśniak Stanisław	Ślęczek Eugenjusz
Lohn Zbigniew	Wojtowiczówna Zofja
Magiera Władysław	Zegiel Ferdynand
Maibruch Józef	b. Jaworski Władysław (+ 23, XI)
Mączka Leon	

KLASA (VIIIb 36).

a. Albińska Marja	Mazurek Jan
Bigaj Stanisław	Pilch Feliks
Bujak Jan	Popielakówna Wanda
Czubek Edward	Przybyłowiczówna Krystyna
Dreścik Bolesław	Raab Leon
Fabiański Bogusław	Sapiński Stanisław
Fiołek Władysław	Stonecki Alfred
Hein Kazimierz	Słowik Marjan
Kita Marjan	Steczyszyn Michał
Kłósek Józef	Szewczyk Marjan
Kłósek Stanisław	Szlamkówna Janina
Koczanowski Jan	Szostak Teofil
Korpałówna Marja	Świątek Rafał
Kucharczyk Karol	Świątek Teofil
Kuchno Antoni	Trzupek Robert
Machnicki Stanisław	Utrata Emil
Madej Stanisław	Wanderer Natan
Małkówna Emilja	Zawadzki Zbigniew
-

IX. Kronika zakładu.

O wszystkich wydarzeniach z b. r. szk. wiadomości zawarte są w rozdziale IV. i V.

X. Informacje na rok 1931/32.

Wpisy uczniów na rok szk. 1931/32 odbędą się w dniu 28 czerwca od godz. 9 rano. Zgłoszenia do wpisów po wakacjach uwzględni Dyrekcja tylko w nadzwyczajnych wypadkach, o ile będą wolne miejsca w zakładzie.

Przy wpisie uczniów nowo wstępujących do zakładu należy przedłożyć: metrykę urodzenia, świadectwa szkolne jakie kandydat posiada, świadectwo tożsamości osoby z fotografią, o ile Dyrekcja zażąda, świadectwo moralności ucznia powyżej lat 14, świadectwo powtórnego szczepienia ospy, kartę wpisową na druku szkolnym.

Uczniowie tutejszego zakładu mają przy wpisie przedłożyć świadectwo roczne z ubiegłego roku szkolnego oraz kartę wpisową.

Egzamin wstępny do kl. I odbędzie się tylko przed wakacjami dnia 26 czerwca od godziny 8 rano.

Egzamina wstępne do kl. II—VIII odbędą się 19, 20 i 22 czerwca od godziny 8 rano; na początku roku szkolnego może Dyrekcja przypuścić do egzaminu wstępnego tylko z ważnych powodów, n. p. stwierdzonej urzędowym świadectwem choroby.

Egzamin wstępny obejmuje wszystkie przedmioty nauczane w klasach poprzednich. Ważne świadectwa uzyskane dawniej z klas niższych, mogą być uwzględnione w całości lub części wedle opinii Komisji egzaminacyjnej. Jeżeli uczeń przechodzi z zakładu innego typu, składa egzamin uzupełniający z przedmiotów nie uczonych w szkole, z której uczeń się przenosi. Uczniów szkół prywatnych z prawem publiczności lit. b), a uczniów szkół państwowych i prywatnych z prawem publiczności lit. a), zgłaszających się do szkoły po dłuższej niż rocznej przerwie w uczęszczaniu do szkoły, należy poddawać egzaminowi wstępnemu.

Egzamina uzupełniające odbędą się dnia 31 sierpnia.

Wiek uczniów. Do klasy pierwszej przyjmować się będzie młodzież, która w danym roku kalendarzowym kończy lat $9\frac{1}{2}$, a nie przekroczy lat 12; do klas wyższych odpowiednio starszą. W razie wolnych miejsc i w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, mogą być przyjmowani przez Radę Pedag. do każdej klasy uczniowie o dwa lata starsi.

Nadzór domowy uczniów. Uczniom wolno mieszkać w domu, w którym odpowiedzialny nadzór stosuje się ściśle do regulaminu, obowiązującego osoby, utrzymujące uczniów na stacji. Jeżeli odpowiedzialny nadzór nie wypełniałby swych obowiązków, a jego mieszkanie nie odpowiadałoby względem zdrowotnym, Dyrekcja zażąda od rodziców lub opiekuna ucznia, aby go bezzwłocznie pod innym dozorem umieścili; w przeciwnym razie wzbrowni uczniowi dalszego uczęszczania do szkoły.

Nadzór domowy, rodzice i opiekunowie uczniów winni informować się o zachowaniu i postępach uczniów w ciągu roku na konferencjach wywiadowczych w terminach, które będą ogłoszone przez Dyrekcję.

Rok szkolny 1931/32 rozpocznie się dnia 1 września uroczystym nabożeństwem.

WYKAZ KSIĄŻEK NA ROK SZKOLNY 1931/32.

I kl. Ks. Szydelski-Thullie, Dzieje Objawienia Bożego w Starym Testamencie. — Reiter, Czytania polskie t. I. Wyd. 14. — Lehr-Splawiński i Kubiński, Gramatyka języka polskiego. Wyd. 3. — Łoś, Pisownia. — Jakóbiec-Leonhard, Schule und Haus. — Dąbrowski, Wiadomości z dziejów Polski, t. I i II, 1929. — Romer-Polackówna, Pogadanki krajoznawcze. — Romer, Mały atlas geograficzny. — Banach-Sierpiński-Stożek, Arytmetyka i geometria dla kl. I szkół średnich, 1929. — Maszyński, Śpiewnik szkolny. Cz. I. — Ks. Świerczek, Śpiewniczek dla młodzieży.

II kl. Ks. Szydelski-Thullie, Dzieje objawienia Bożego w Nowym Testamencie. Cz. I. — Reiter, Czytania polskie t. II. Wyd. 10. — Szober, Gramatyka, Zesz. III i IV. — Łoś, Pisownia. — Jakóbiec-Leonhard, Dorf und Stadt. — Zagajewski, Gramatyka jęz. niem. —

Dąbrowski, Wiadomości z dziejów Polski. T. II i III. — Romer-Polackówna, Geografja dla II kl. szkół średnich. — Semkowicz, Mapka historyczna Rzeczypospolitej polskiej. — Romer, Mały Atlas geograficzny. — Sierzputowski, Arytmetyka. Cz. III. — Maszyński, Śpiewnik szkolny. Cz. I. — Ks. Świerczek, Śpiewniczek dla młodzieży.

III kl. Ks. Szydelski-Thullie, Dzieje objawienia Bożego w N. Testamencie. Cz. II. — Reiter, Czytania polskie t. III. Wyd. 8. — Sober, Gramatyka, jak w kl. II. — Łoś, Pisownia. — Jakóbiec-Leonhard, Druga książka do nauki jęz. niem. Wzd. 5. — Zagajewski, Gramatyka jak w kl. II. — Radliński, Świat i jego mieszkańcy; kurs III klasy szkoły średniej. Wzd. IX. — Romer, Mały atlas geograficzny. — Sierzputowski, Arytmetyka. Cz. IV. — Kalicun-Chodowicki, Geometria wykreslna. — Żłobicki, Wiadomości z fizyki. — Duchowicz i Wiśniowski, Wiadomości z chemji i mineralogji dla klas niższych. — Garbusiński, Melodje, podręcznik do nauki śpiewu. — Ks. Świerczek, Śpiewniczek dla młodzieży.

IV kl. Ks. dr. Gerard Szmyd, Liturgika katolicka; Ks. Baranowski, Służba Boża. — Próchnicki-Wojciechowski, Wypisy polskie dla szkół średnich. T. IV. — Gramatyka i pisownia, jak w kl. II. — Jakóbiec-Leonhard, Trzecia książka do nauki jęz. niem. Wzd. 5. — Zagajewski, Gramatyka, jak w kl. II. — Frączkiewicz-Beđnarowski, Pierwsza książka łacińska. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka łacińska. Cz. I. — Gebert-Gebertowa, Historia starożytna. Cz. I i II. — Mapki historyczne: Natanson-Leski, a) Grecja w epoce wojen perskich; b) Italja za Rzeczypospolitej; c) Cesarstwo rzymskie. — Bzowski, Geografja Polski. Wzd. 6. — Romer-Szumański, Mapka Polski. — Miłulowicz, Podręcznik arytmetyki i algebry dla kl. IV. — Łomnicki, Geometria elementarna. Cz. I. — Domaniewski-Kołodziejczyk, Podręcznik do nauki przyrody na IV kl. gimn. human. 1927.

V kl. Ks. Gadowski, Zarys historii Kościoła katol. — Wojciechowski, Wypisy polskie T. V. — Klemensiewicz, Język polski. Cz. I. — Łoś, Pisownia. — Mickiewicz, Pan Tadeusz. Fredro, Zemsta (Bibl. Narodowa). — Frączkiewicz-Beđnarowski, Druga książka łacińska. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka łacińska. Cz. I i II. — Szczepański, Wypisy łacińskie. Wzd. III i IV: — Jakóbiec-Leonhard, Deutschland u. die Deutschen. Cz. I. 1924. — Gramatyka, jak w kl. II. — Hauff, Die Karawane. Cz. I, opracował Zagajewski. — Nanke, Historia średniowieczna. — Pawłowski, Geografja Europy. Podręcznik dla klas wyższych. 1927. — Romer, Mały

Atlas geograficzny. — Miłułowicz, Podręcznik arytmetyki i algebry dla kl. V. — Łomnicki, Geometria jak w kl. IV. — Wyhowski, Człowiek. Wyd. 3.

VI kl. Ks. Gałowski, Zarys historii Kościoła katolickiego. — Chrzanowski-Wojciechowski, Wypisy polskie. — Sofokles, Antygona; Moliere, Skąpiec; Szekspir, Makbet (Bibl. Narodowa). — Owidjusz, Wiązanka wierszy. Wyd. Sinko. — Liwjuż, Dzieje rzymskie. Wyd. Jędrzejowski 1925. — Szczepański-Pilch, Ćwiczenia polsko-łacińskie. — Samolewicz-Sołtyśik, Gramatyka łacińska. Cz. I i II. — Kruczkiewicz-Dworski lub Koncewicz, Słownik łacińsko-polski. — Jakóbiec-Leonhard, Deutschland u. die Deutschen. Cz. II. — Gramatyka, jak w kl. II. — Nanke, Historia nowożytna. Cz. I. — Pałowski, Geografia krajów i mórz pozaeuropejskich; 1930. — Miłułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VI. — Łomnicki, Trygonometria. — Łomnicki, Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. — Kalinowski, Nauka fizyki T. I. Podręcznik dla gimnazjów humanistycznych. 1929.

VII kl. Ks. Sieniatycki, Dogmatyka katolicka. — Kriđl, Literatura polska w XIX. Cz. I - III. — Cicero, De imperio Gn. Pompei i Pro Archia Poeta. — Wergiljuż, Wybór z dzieł. Wyd. Sinko. — Kruczkiewicz-Dworski lub Koncewicz, Słownik łacińsko-polski. — Jakóbiec, Das Deutschtum. I Teil. — Goethe, Hermann und Dorothea. — Nanke, Historia nowożytna. Cz. II. — Miłułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VII. — Łomnicki, Trygonometria. — Łomnicki, Tablice matematyczno-fizyczne. — Kalinowski, Fizyka T. II. Podręcznik dla gimnazjów humanist. 1931. — Duchowicz, Wiadomości z chemji. Podręcznik dla gimnazjów humanist. 1929.

VIII kl. Ks. Lubelski, Etyka katolicka. Wyd. II. — Kriđl, Literatura polska w XIX. Cz. III i IV. — Cicero, Wybór pism filozoficznych. Wyd. Szczepański. — Horacjuż, Poezje. Wyd. Sinko. — Kruczkiewicz-Dworski lub Koncewicz, Słownik łacińsko-polski. — Jakóbiec, Das Deutschtum. II Teil. — Schiller, Wilhelm Tell. — Konst. Bzowski, Nauka o Polsce współczesnej. — Romer, Atlas Polski współczesnej. — Kranz, Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych. — Kalinowski, Fizyka. T. III. — Sońnicki, Zarys logiki — Witwicki, Psychologia.

W Bochni, dnia 27 czerwca 1931 r.

Franciszek Śluszkiewicz
dyrektor.

Rozkład godzin na rok szkolny 1931/32.

(Typ humanistyczny).

Klasa	Religia	Polskie	Łacina	Niemieckie	Historja	Geografia	Matematyka	Fizyka i chemja	Nauka o przyrodzie	Propedea-ka filozofji	Higjena	Rysunki	Śpiew	Roboty ręczne	Gimnastyka	Razem
I	2	4	—	5	2	2	4	—	2	—	—	2	2	2	3	30
II	2	4	—	3	2	2	4	—	2	—	—	2	2	4	3	30
III	2	4	—	3	2	2	4	4	—	—	1	2	1	4	3	30
IV	2	4	6	4	3	2	4	—	2	—	—	—	—	—	3	30
V	2	4	5	4	4	2	4	—	2	—	—	—	—	—	3	30
VI	2	4	5	4	4	2	3	3	—	—	—	—	—	—	3	30
VII	2	4	5	4	5	—	3	4	—	—	—	—	—	—	3	30
VIII	2	4	4	4	3	3	3	4	—	3	—	—	—	—	3	30

Nadto w klasach IV—VIII nadobowiązkowo: rysunek, śpiew i roboty ręczne.